Milliyet

ÇOCUK

5 Ekim 1987 • Sayı: 40 • 200 Lira
(KDV Dahil)

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

VÜCUDUMUZ ANSİKLOPEDİSİ

ŞİMDİ DÜNYA ÇOCUKLARI DA Milliyet KARDEŞ OKUYORLAR...

67. SAYI ÇIKTI

BU SAYININ ARMAĞANI:
YUMOŞ ANAHTARLIK

Tükenmeden Alınız!

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

İmtiyaz Sahibi
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Redaksiyon
HİKMET ALTINKAYNAK

Teknik Sekreterler
GAMZE BALTAŞ
NACİ ÖZDAĞLI

Satış Müdürü
NİYAZİ YEŞİL

İşletme Müdürü
ALİ NAZIM ONARAN

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Ofset Hazırlık
MEHMET YALAZI

5 Ekim 1987 ● Sayı: 40 ● Yıl: 16

Adres
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları.
Prof. Kâzım İsmail Gürkan
Cad. No. 10 (34333)
Cağaloğlu İSTANBUL
□ Telefonlar: 526 83 60 -
520 83 94 - 528 42 67
528 55 76
□ Abone Koşulları: Yıllık
10.400 TL. Altı aylık: 5200 TL
□ Abone ve Satış İçin
Başvuru: Milliyet Çocuk
Dergisi Satış Servisi,
Cağaloğlu-İstanbul
□ Türkiye'de Satış Fiyatı:
200 TL.
□ Kıbrıs'ta Satış Fiyatı: 250 TL.

BU HAFTA

NE VAR NE YOK?

1001 BİLGİ

□ "Kırk" deyince hangi bilgiler aklınıza geliyor? İşte bunlardan en önemlileri...

SAYFA 6

BİLİNMEYEN YÖNLERİYLE HAYVANLAR

□ Çok sevdiğiniz, ama çok az bilinen hayvanların hiç bilinmeyen yönleri...

SAYFA 14

BİLMECE- BULMACA

□ Heyecanla çözeceğiniz birçok bilmece, bulmaca...

SAYFA 16

BİLİM DÜNYASI

□ Bilimin ortaya koyduğu en son iki yeni buluş...

SAYFA 25

Öykü

Resim: Mustafa Bilgin

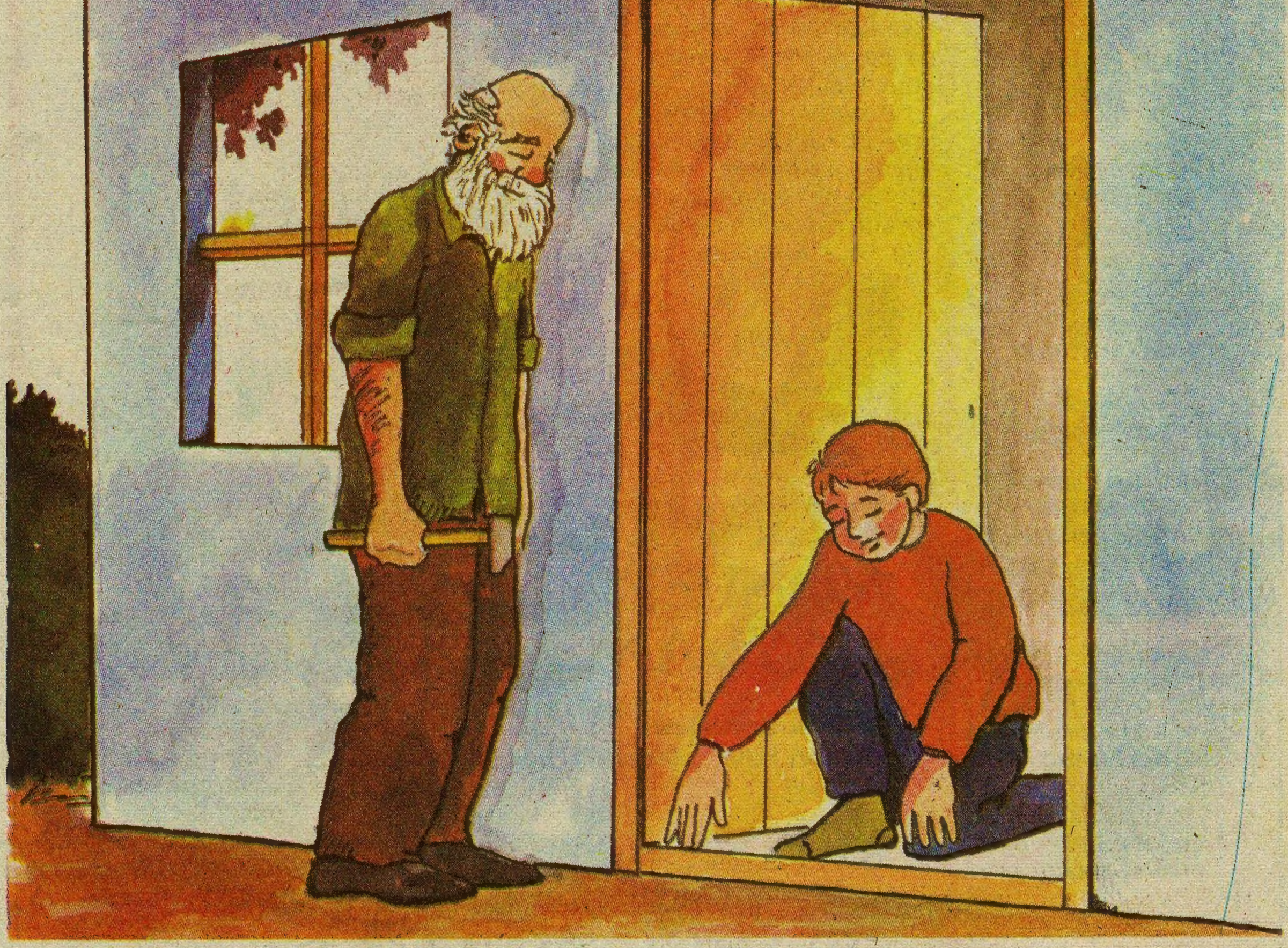

Kapı Eşiği

Hasan Mercan

Ev, selamlık, denen biçimsiz ev bizim değil, Yusuf Efendi'nindir. Biz kiracısıydık.

Ama kapı eşiğini yeni baştan dedem yapmıştı o evin !

"Haramı defeden, helâlı çağıran bir eşiktir bu artık, "dedi", ayakların çelme almaya..."

O dönemde, çoktan kurulan dünyanın bir yenisinin izindeydi çocukluğum!

Eşik nedir bilirsiniz; bilirsiniz değil mi? Yani, kapı eşiği; yani, sokağa bana mısın demeyen o özlem dolu yüreğiyle cayır cayır yaktıran, benzerliği benzerliğe devreden, bir yudum su örneğine çalmışken, çıkarları yüzünden ekşiyen, gülüşe sıçan deliği bin altın dedirten insan yüzleriyle haşır-neşir kılan, evsahibinin ezip geçtiği, çocukluk arkadaşlarımın çiğnedikleri ol kapığı eşiğinedir sözüm. Ne gözlemci mahlûktu o benim çocukluğumu emen kapı eşiği, bilemezsiniz...

Dört ayrı mevsime göre birer ayrı öykü kesilirdi de, gel, çocukluğunu el birliği edip, çık çıkabilirsen işin içinden demekten zevk duyardı, meret...

İlkyaz da bir âlemdi, doğrusu! Hani bahar, dallara dallara basmayı görünce, çiçekler açınca, kapı eşiğinin cilvesi canlanıverirdi daha bir; sevmeye, sevilmeye can atardı...

Hiç unutmam; sokağımın bir Tulum Osman'ı vardı; ele-avuca sığmazdı. Eşsizdi şımarıklık konusunda. Boyuna, bosuna yaraşmayan, güzel yüzünü sol yanağındaki erik tanesi kadar büyük, siyah benini çirkinleten tulumunu sürükleye sürükleye yürür, tıkana tı-

kana soluk alır, boğuk boğuk konuşurdu da, eşsiz bir şımarık oluşuna şaşmadık çocuk, parmağını ısırmadık yaşlı kalmazdı sokağımızda! Hani burnundan öte bir bildiği, bileceği yoktur, derler ya kimileri için; Osman öylelerindendi işte o.

"Neden sokak susar?'

"Neden sabah ağarır?"

"Niçin gece kararır?"

"Peki, ya şu kuşlar ne diye havada uçuşup ötüşürler?" diye sorardı. Gülerdik, tabii. En çok ben gülerdim. Ha, işte, o zaman kabağın patlayışına bakmayı görün; gelir, bir hindi gibi karşımda kabarır, sonra tam bir horoz gibi horozlanır, ağzına geleni söyleyerek kapı eşiğine-hayret ki bana diyeceklerini kapı eşiğine söylerdi çocuk küfürler diziverirdi! Ben de, yüzünü göremediğim anama küfretmiş gibi, atlardım üstüne Osman'ın. Bir boğuşma, bir güreştir başlardı ortalıkta. Osman beni altına alınca, duralar arkadaşlarıma bakardı çalımlı çalımlı; ben üstüne çıkınca gözlerimi kapı eşiğine diker, güçleşirdim daha bir. Ve Osman yenilgiye uğrardı her an. Bu olay mı nedendi, ilkyaz güzelliği mi; neydi, çocuklar kadar, Osman da kapı eşiğini sevmek zorunda kalırdı.

Özlemin bilmecesini çözüp, kendine özgü bir nedirciğin ta kendisiydi kapı eşiği ilkyaz mevsiminde...

Yazları mı? Daha bir sevecenleşirdi kapı eşiği bana göre! Böyle anlarda sokağımıza uğrayan Deli Vahid, Vesvese Rıdvan'la sohbetleştirirdi beni. Vahid.

"Bekârım, bekâr,
İçimde bahar!" beyitini dizer.

Yaz mevsiminin yalnızlığımı giderip, gelecek günlerin en parlak aydınlığı için söz vererek bir benlik kesilirdi bana göre, kapı eşiği...

Güz'e gelince... ah, şu güz yok mu ya, şu alabildiğine özlemlerimi canlatan, çocukluğumun en görünmezini elleyen büyümemi önleyen-güz mevsimi... ah, ki ne ahhhh!...

"O ki bire bin katar!" derdi Ninem.

"O ki başbelâsıdır!" diye eklerdi Dedem de, ben tüm bunların anlamlarından habersiz, kapı eşiğinde oturarak, tadını çıkarmaya çalışırdım güz'ün.

"Hazırcı!" demişti bir keresinde Celal. "Kapı eşiğinde oturarak üzümü üzüm, elmayı elma, ayvayı biliyorsun ama hiçbirini tadamıyorsun ki, yiyip doyamıyorsun ki, bir tek görmekle yetiniyorsun...

Haklıydı. Hepsini görmekle yetiniyordum sadece. Ardakaşlarım gibi, pazar yerinden, bağlardan, bahçelerden çalamazdım ödleğin biriydim çünkü; beni el ayak eden yaşlılarım böylesini dilleri dönercesine kötülemişlerdi, de ondan.

Hele beygir arabalarına silme doldurulmuş kavunlar, karpuzlar sokaktan geçirilip, pazar yerine götürülüşleri, canıma değil, çocukluğumun en ince teline okur, kapı eşiğine yayılan kokularını kokladığımdan olacak, istemeden akan gözyaşlarıma eşlik ederlerdi. Güz'ün eşlik ederlerdi. Güz'ün bu nimetleri, ancak bitmek üzereyken evimize girebilirlerdi. Böyle anlarda yaşlılarımı Piati Malik'ten daha varsıl (zengin), dost kapı eşiğini de daha bir gurur sayardım...

Bir gerçeği, bin gerçeğe, bir diyeceği, bin diyeceğe bağlayan kapı eşiği, her mevsimde kendini o kadar yalnız sezerdi ki, demeyin gitsin!

"Kış geldi
Kılıç gibi,
Bizi kesti,
Piliç gibi!" beyitinin en belirgin örneğiyle boğaz boğazaydık kapı eşiği, kışları! karın beyazı, dörtyol ağzın ayazı, giyinik-kuşanık çocukların nazı siner, sinerdi ayaklarımdaki lastik çarıklarıma da, çıplak, çorapsız ayaklarımın buz tutmuşluğuyla saklambaç oynamaktan zevk duyarlardı! Ebeleri de belliydi saklambaç oyununda: BEN!...

Kapı eşiğinde oturup, yüze kadar sayar, beyaz karın ısınmasını, dörtyolağzındaki ayazın bir müzik parçası haline dönüşmesini, çocukların dağılmasını beklerdim. Boşuna ! kar, inandına daha beyaz, ayaz daha bir ayaz, çocuklardaki naz da, daha bir naz kesilir, üşüyen ayaklarımla oynayan saklambaç oyunu bir türlü bitmezdi. Ninemin.

"İçeriye gir, üşüyeceksin!" gibi çağrışından; Dedemin,

"Gir, yoksa hasta olursun!" gibi bağrışmasından olacak kapı eşiğinin sessiz sessiz ağladığını sezmen bir olurdu.

Ve ben, kapı eşiği **sussun** diye, kalkar; eve yönelir, odaya girerdim; ayaklarım dondan kıpkızıl...

"Kış geldi,
Adım adım,
Kış Dede,
Beyaz hadım!" beyitini gönlüm hoş olsun diye söylerdi Dedem, oda içinde. Ninem ise, ninni yerine.

"Kapı eşiği,
Kapı eşiği,
Bizim oğlana,
Gurur beşiği!" diye söylenir, beni uyuturdu.

DÜNYACA

Burda, Hindistan'da, Afrika'da,
Her şey birbirine benzemektedir.
Burda, Hindistan'da, Afrika'da,
Buğdaya karşı sevgi aynı,
Ölüm önünde düşünce bir.

Nece konuşursa konuşsun,
Anlışılır gözlerinden dediği
Nece konuşursa konuşsun
Benim duyduğum rüzgârlardır,
Dinlediği.

Biz insanlar ayrı ayrı kalmışız,
Bölmüş saadetimizi çizgisi yurtların;
Biz insanlar ayrı ayrı kalmışız,
Gökte kuşların kardeşliği,
Yerde kurtların.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

1001 BİLGİ

40

□ Burma'nın Padaung ya da Kareni yerlileri arasında yapılan ölçümlerde **"kırk"** santim uzunluğunda boynu olan insanlara rastlanmıştır.

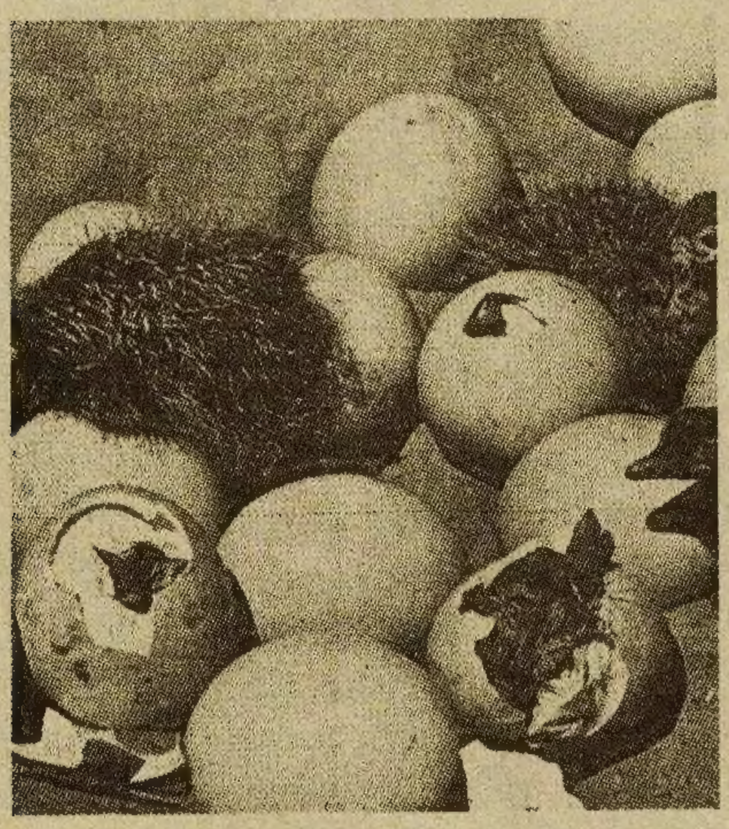

□ Kuzey Afrika'da yaşayan deve kuşları yaklaşık 17.8 santimetre uzunluğunda yumurta yumurtlarlar. Bu kuşların yumurtalarının kaynaması ortalama **"kırk"** dakika sürer.

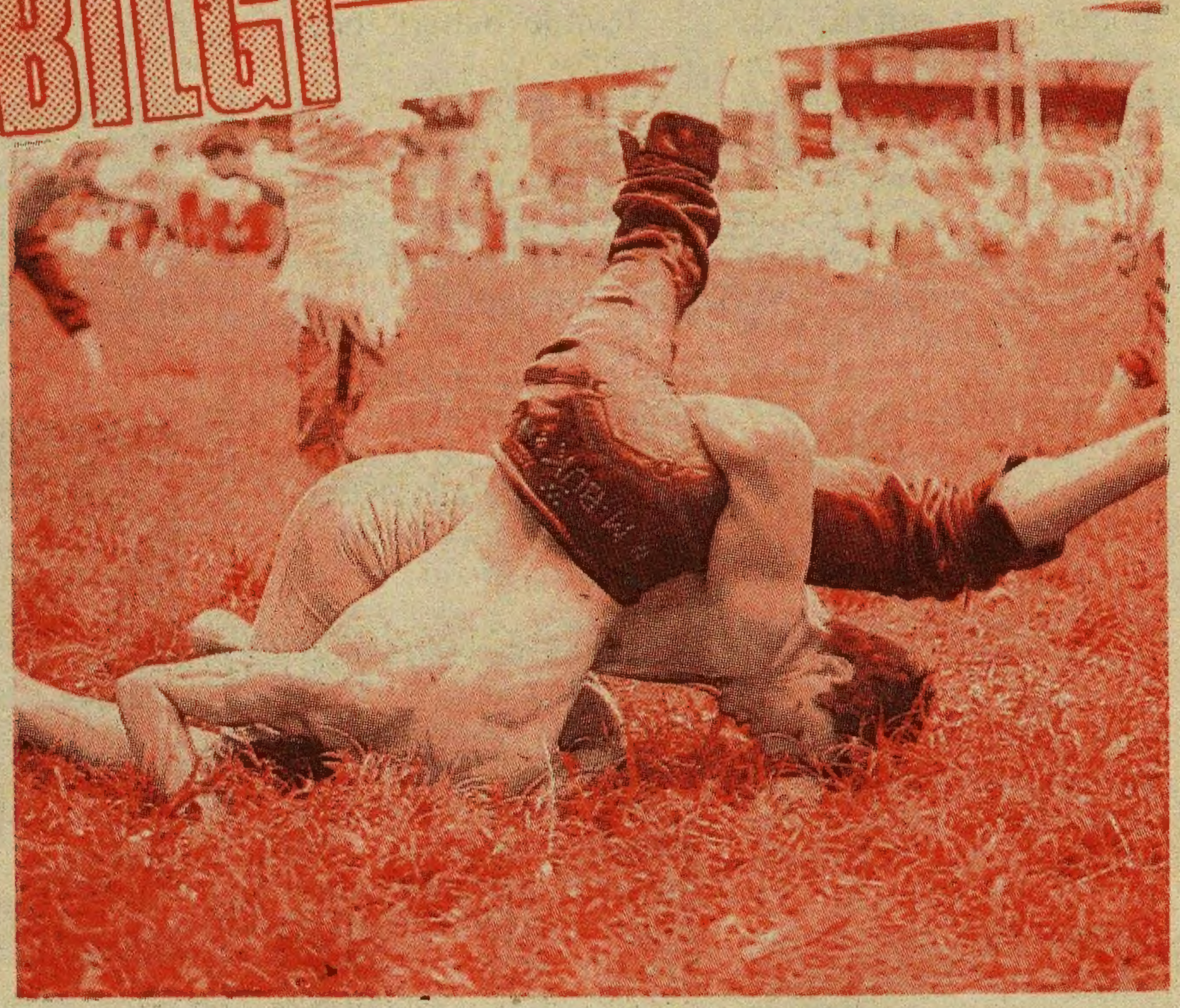

□ Edirne'ye bağlı olan **"Kırk"**pınar'da, her yıl ağustos ayında Geleneksel Kırkpınar Güreşleri düzenlenir Bu yıl yapılan turnuvada Recep Kılıç birinci olmuştur.

□ Türkçemizde **"kırk"**la ilgili pek çok deyim vardır. Bunlardan biri **"kırk"** dereden su getirmek, birçok bahane ileri sürmek anlamına gelir.

□ Pek çoğunuzun bildiği Ali Baba ve **"Kırk"** Haramiler sevilen Klasik Türk Masalları arasındadır.

□ 22 Eylül 1983 günü Norwich' te oynanan ve Norwich bayan takımının Milton Keyners Reservers bayan takımını **"kırk"**-0 yendiği maçta Linda Curl, 22 gol atmıştır.

□ 29 Mayıs 1985 tarihinde "Avrupa Şampiyon Kulüpler" Kupası finali için İtalya'nın Juventus ve İngiltere'nin Liverpool takımları arasında yapılan karşılaşma öncesi, taraftarlar arasında çıkan olaylarda **"kırk"** kişi ölmüştür.

□ Radyoaktif bir maddenin tamamıyla radyoaktiflerinden arınması için **"kırk"** yıl geçmesi gerekmektedir.

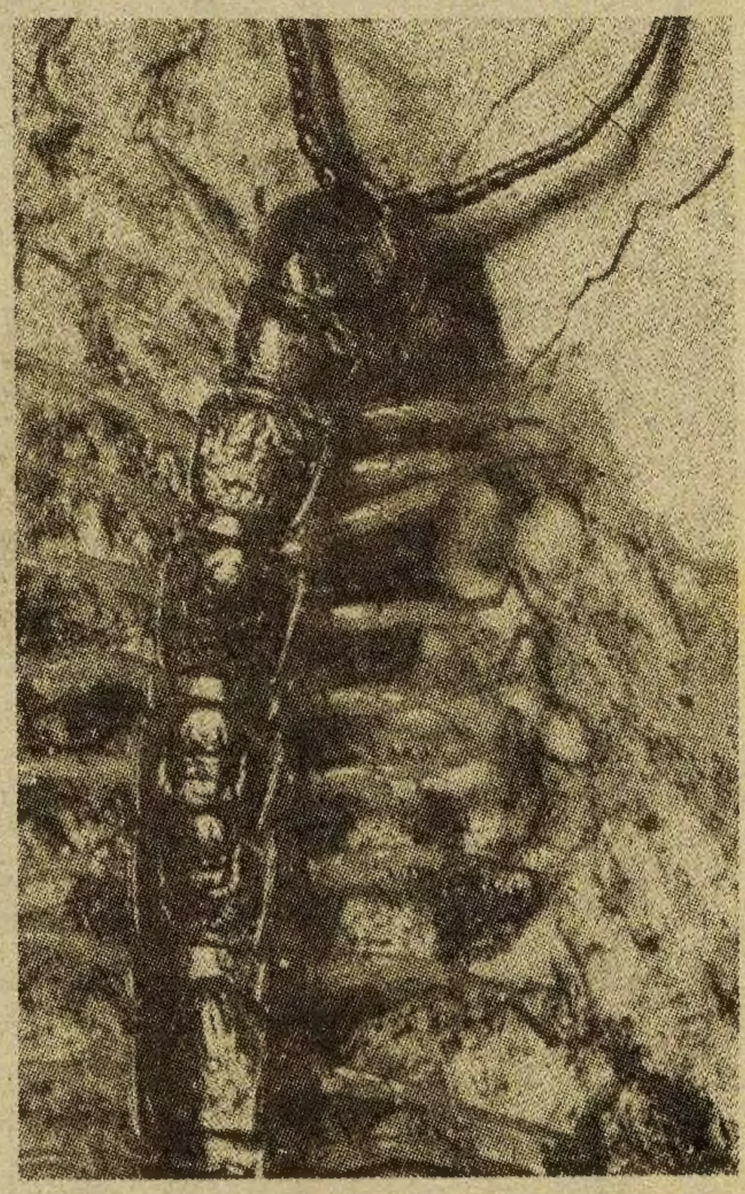

□ **"Kırk"** ayak, çift bacaklılar takımından sıcak ve ılıman iklimlerde yaşayan, boyu 20 santimetreyi geçmeyen bir böcektir.

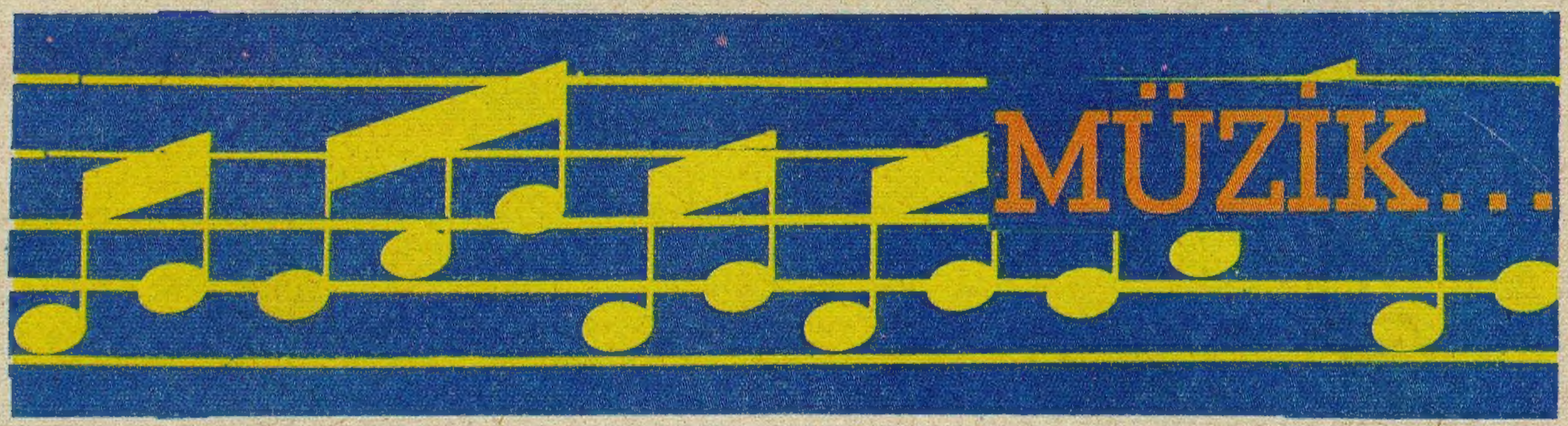

Derleyen: Aylin Kırkan

CEM KARACA'YI DİNLEDİNİZ Mİ?

"Merhaba gençler ve her zaman genç kalanlar" Bu Cem Karaca'nın son kasetinin adı. 7 yıldan beri müzik çalışmalarına yurt dışında devam eden Karaca uzunca bir aradan sonra yeniden ülkesine döndü ve son kasetini bu isimle çıkarttı. Adından da anlaşıldığı gibi, Cem Karaca kasetteki şarkılarıyla tüm gençlere ve her zaman genç kalan yetişkinlere sesleniyor. Kasetteki şarkıların çoğunun söz ve bestelerinin kendisine ait olmasına karşın, değerli ozanlarımızın dizelerine de yer vermiş sanatçı.

Cem Karaca, 1945 İstanbul doğumlu. Tiyatrocu bir baba ile annenin çocukları olan Cem, müzikle ilk olarak Kültür Koleji'nde öğrenimini yaparken tanışmış. **Jaguarlar** adlı grupla müzik hayatına başlayan Karaca 1966'daki **"Emrah"** adlı bestesiyle ün yapmış. **Grup Kardaşlar**'la birleştikten sonra 1971 yılında **"Dadaloğlu"** ile listelerde bir numara olmuş. Bundan sonra art arda yaptığı bütün 45'likler tutulmuş. Ve 1980 yılında Türkiye'den ayrılarak Batı almanya'ya yerleşmiş. 7 yıl sonra 29 Haziran 1987'de yeniden ülkesine dönerken ise, büyük bir coşkuyla karşılanmış havaalanında.

Cem Karaca, konser ve kasetlerine duyulan büyük ilgiden çok mutlu...

Cem Karaca'nın son kasetinde yer alan parçalar sırasıyla şunlar: Kasetin **A** yüzü **"Bedava Yaşıyoruz"** adlı şarkıyla başlıyor. Ardından **"İşte Geldik Gidiyoruz"**, **"Peynir Gemisi"**, **"Canım Benim"**, **"Yarım Porsiyon Aydınlık"** ve **"Almancılar"** adlı parçalar var. Kasetin **B** yüzü ise **"Ceviz Ağacı"** adlı parçayla başlıyor. Sonra sırasıyla **"Bidanem"**, **"Çok Yorgunum"**, **"Karadut"** ile devam eden bu yüz **"Çark-ı Felek"** ile sona eriyor.

Cem Karaca şu günlerde müzik çalışmalarına büyük bir hızla devam ediyor.

Nasıl Çalışır?...

TANK

İÇİNDE bulunduğumuz yüzyılın başından bu yana savaşlardaki önemini hiç kaybetmeyen silahlardan biri de tanklar. Kimileri tarafından "yürüyen kale" adıyla anılan tanklar, gerek savunma ve gerekse de saldırı amacıyla kullanılıyor.

İki Dünya Savaşı arasında geçen sürede sadece karadaki hedeflere saldırabilen tanklar sonraki yıllarda daha geliştirildiler. Bugün üretilen son derece geliştirilmiş tanklar ise, havadan gelen saldırılara bile karşılık verecek donanıma ve silahlara sahipler.

Tankların ilk kez ortaya çıkması II. Dünya Savaşı yıllarına dayanıyor. Alman savunma hatlarını yarmak, yeni bir silah yapmak için çalışan İngiliz mühendisleri ve askeri uzmanları ise, bir anlamda tankın yaratıcıları. O yıllarda yapılan tanklar esas olarak bugünkülerden farksız olmalarına karşın, vurucu güç ve silahları açısından kıyaslanamayacak kadar zayıf kalıyorlardı. Bir top ve bir makineli tüfekten oluşan o yılların tanklarının üst kısmında bulunan ve 'taret' denilen kısımlarının kendi ekseni etrafında dönmesi vurucu gücü arttırıyordu.

Sonraki yıllarda tankların silahları arttırıldı. Bu yıllarda tanklar giderek daha tehlikeli silahlar haline getirilirken, tekerlek ve çelik paletler sayesinde her türlü zeminde hızlı hareket edebilme olanaklarına da kavuşturuldular. Artık tanklar kayalık, kumluk arazide ve hatta su içinde bile ilerliyordu. Tankların ağırlıkları da mümkün olduğu kadar azaltılarak daha hızlı hareket edebilmeleri sağlandı.

Temel olarak tamamen zırhla kaplı olan gövde ve taretten oluşan tankların üzerinde asıl top dışında makineli tüfekler, karadan karaya ve karadan havaya fırlatılan füzeler ve uçaksavarlar yerleştiriliyor. Tankın içinde roket ve mermilerin bulunduğu bir cephanelik, yakıt deposu, motor, tekerlek ve paletler de diğer kısımlarını oluşturuyor. Bunlara bir de bugünkü tanklara takılan gece ya da sisli ortamlarda hedefi şaşırmadan bulan kızılötesi hedef bulma ve hedef gözleme sistemlerini ilave etmek gerek.

"Yürüyen kale"lerin personeli ilk yıllarda 5 kişiye kadar çıkarken, bugün elektroniğin de katkılarıyla bir tankı 3 kişilik bir ekip kullanabiliyor.

Her geçen gün saldırı gücü arttırılan modern tanklarda savunma sistemlerine sürekli olarak ilaveler yapılıyor. Tankın savunulması amacıyla yapılan bu ilave sistemlerden biri de, personelin nükleeer saldırılardan korunmasını sağlıyor. Bir tür 'radyoaktivite filtresi' olarak tanımlanabilecek bu sistem, herhangi bir nükleer saldırı anında radyoaktif maddelerle kirlenen havanın tank personeline zarar vermesini engelliyor ve kirli havayı temizliyor.

Savaş koşullarında tankların hareketsiz kalmamaları için değişik yakıt türleriyle motorlarının çalıştırılabilmesinin yolları da aranıyor. Bugün için gelinen aşama ise hem benzin, hem mazot, hem de uçak yakıtıyla çalışan motorların tanklarda kullanımına başlanması.

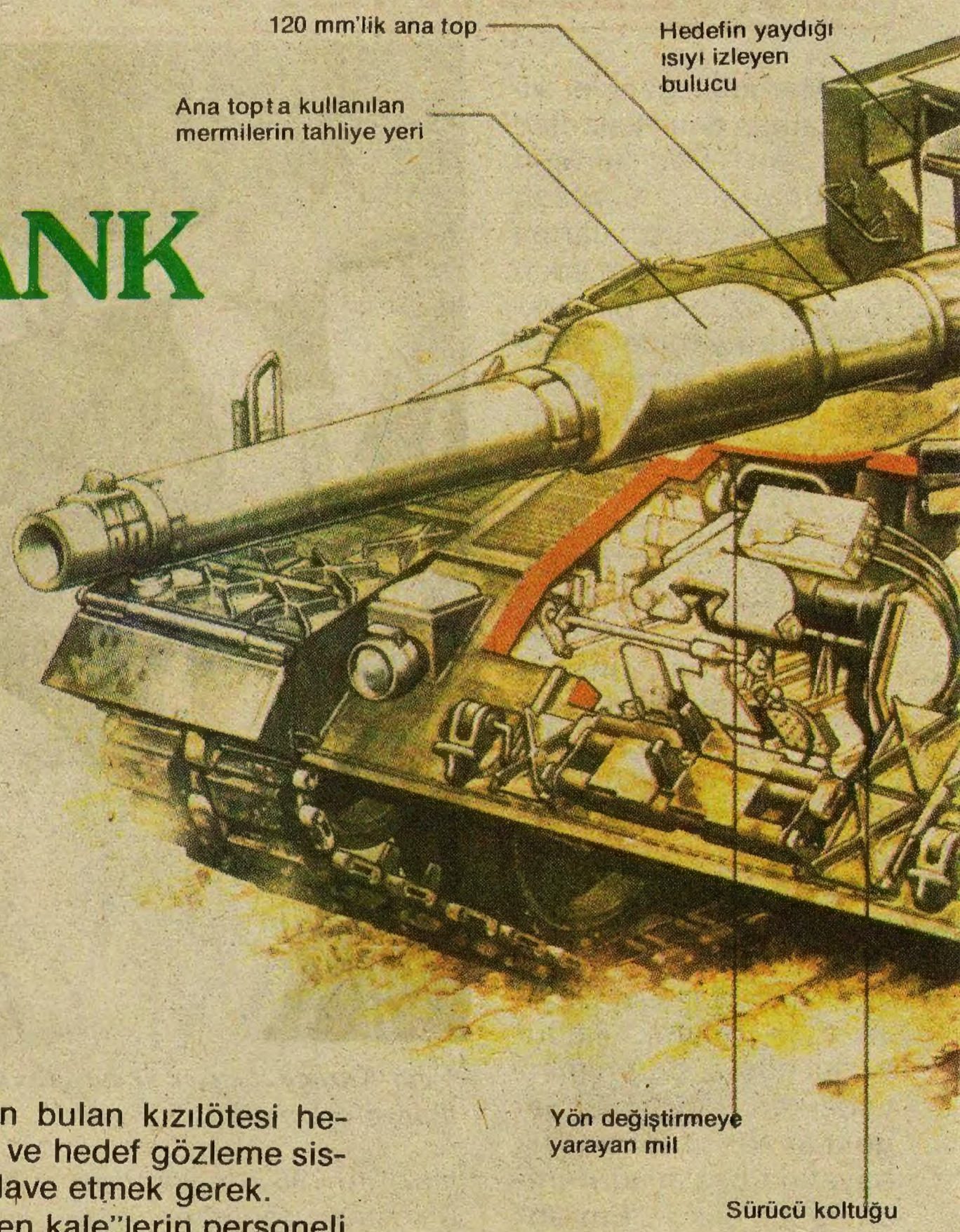

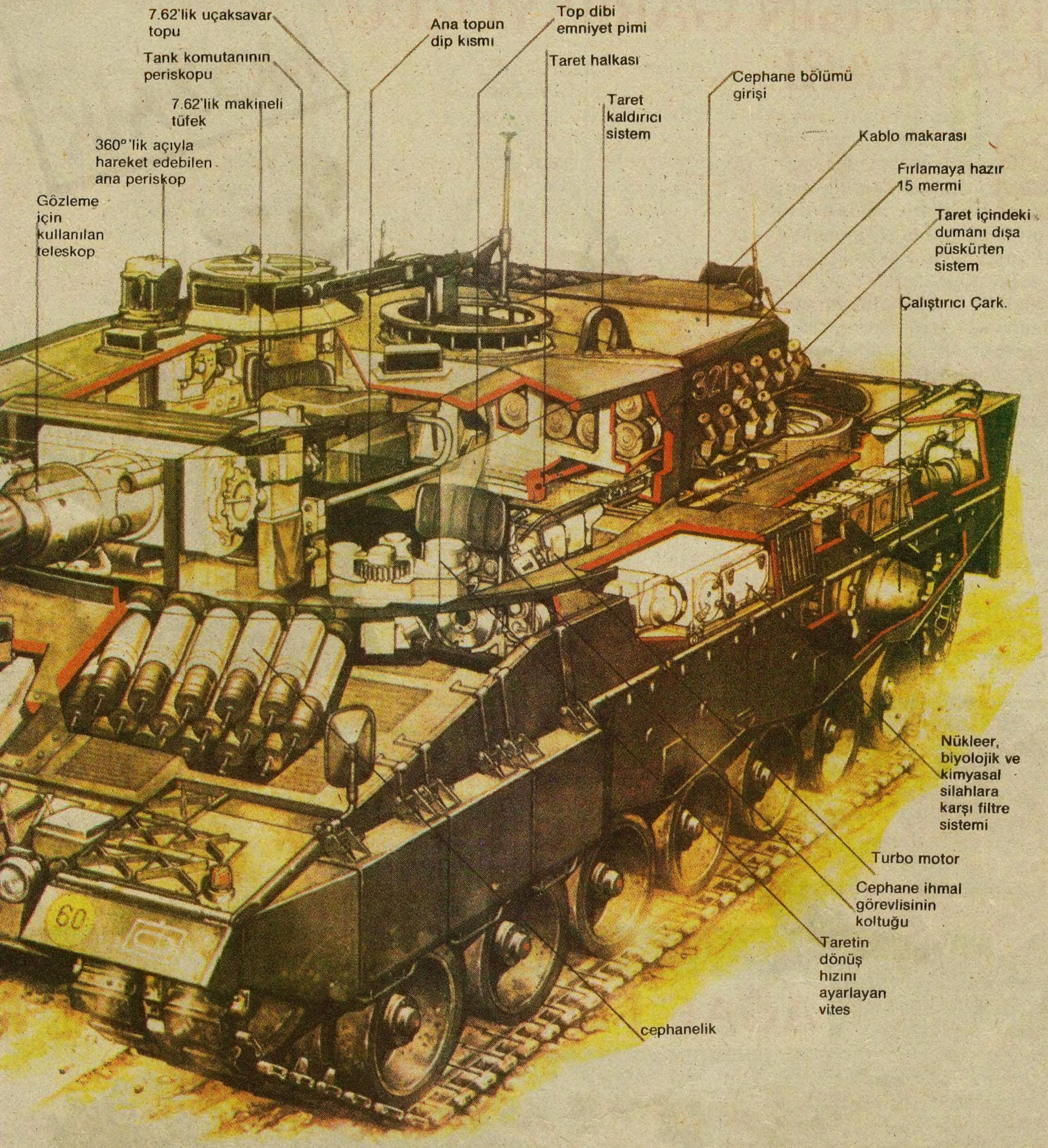

Tanklar hakkında bunları biliyor musunuz?

● Dünyanın en ağır tankı, Almanlar tarafından denemeleri tamamlanan ve her iki Dünya Savaşı'nda da kullanılan Panzer' lerdi. Bu tankların ağırlığı ise 192 tonu buluyordu.

● En güçlü topu taşıyan tank ise, Sovyetler Birliği ordusunda 1972 yılından bu yana kullanılan T 72 modeli tank. Normal tanklarda 57 ya da 70 mm çapında toplar kullanılırken, T 72'lerde 125 mm'lik toplar bulunuyordu.

● Dünyanın en hızlı hareket edebilen tankı ise, İngiliz yapımı. Scorpion ARV tankı uygun yol koşullarında saatte 80 km hıza ulaşabiliyor.

GELECEĞİN GARİP YÜZLÜ İNSANLARI

SON yıllarda pek çok bilim-kurgu filmi yapılıyor. Dikkatinizi çekti mi bilmiyoruz ama bu tür filmlerde gelecek nesillerin yüzleri çoğunlukla saçsız, dişsiz oluyorlar!

Otuzbeş yıl gibi uzun bir süredir insan iskeleti üzerinde araştırmalar yapan **Dr. David Marshall'** sa yediğimiz yiyecekler yüzünden, ilerde insanların garip görünüşlere bürüneceğini öne sürüyor. Bu görüşünde de pek haksız sayılmaz. Çünkü artık insanlar ilkçağlarda olduğu gibi, örneğin dişlerini silah ya da bıçak yerine kullanmak zorunda oldukları çağda, yaşamıyorlar.

Bu gibi etkenlerden dolayı, insanların çenesi küçülüyor, kafatası genişliyor, dişler keskinliklerini kaybediyor, diş kökleriyse daha hassaslaşıyor.

Dr. Marshall, araştırmalarının sonucunu ortaya koyarken, bilimin her geçen gün ilerlediğini de unutmuyor. Geçmişte kontrol altına alınamayan pek çok şeyin artık denetlenebildiğini de ekliyor.

Bilim-kurgu filmlerinde yer alan saçsız ve dişsiz bir kahraman.

FOTOĞRAFTAKİ ağacın sanki bildiğimiz ağaçlardan hiç farkı yokmuş gibi değil mi? Oysa gördüğünüz devrilmiş bir ağaç değil, iki yüz milyon yıl öncesine ait taşlaşmış ağaç fosilidir. Kuzey Arizona'nın **Taşlaşmış Ulusal Orman Parkı**'nda bulunan bu fosiller, çamur ve kum katmanları sayesinde çürümüyorlar. Daha uzun yıllar da çürümeden kalacaklar...

AĞAÇ FOSİLLERİ

Biraz da Gülelim

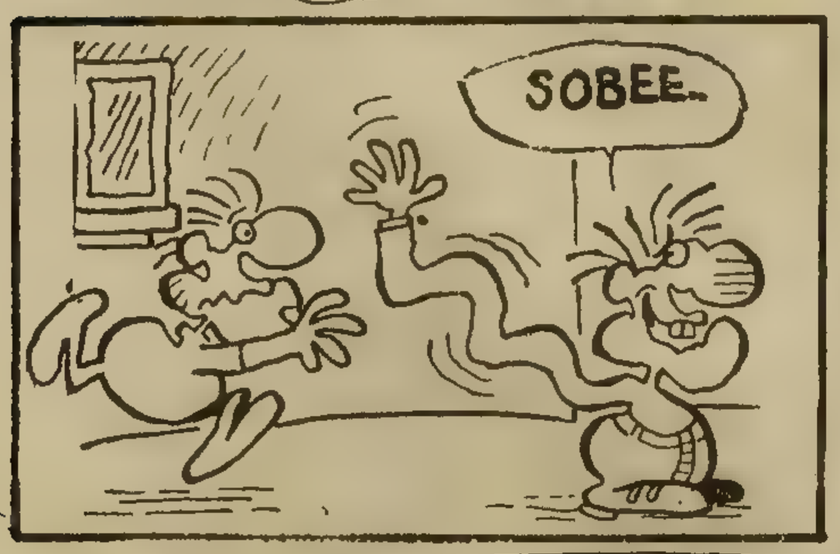

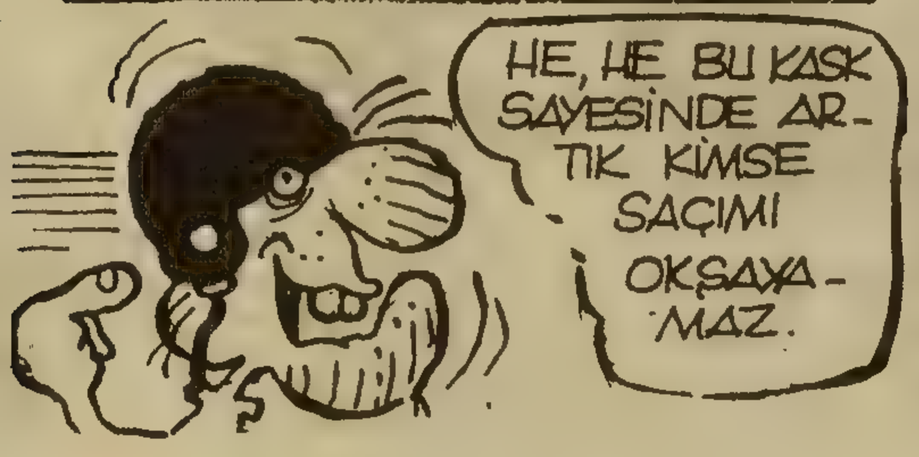

"Kaptan güvertesinden eğilerek geminin bordasına baktı. Kafa kesme işinde Stubb'un kullandığı küreği kafanın alt tarafında bir yere sapladı..."

Herman Melville'in ünlü klasiği

Moby Dick

Onbeşinci Bölüm

İNCİRLERİ laçka edin. Gövdeyi kıça doğru bırakın."

İşi biten palangalar serbest bırakılır. Derisi yüzülmüş, başı kesilmiş balina mermer bir mezar gibi parıldamaktadır. Balina, ilerleyen geminin arkasında doymak bilmez köpekbalıklarının parçaladıkları sular üzerinde ağır ağır yüzerek uzaklaşır. Gemiden uzaklaştıkça çevresindeki köpekbalığı ve yırtıcı kuşların sayısı gittikçe artar. Uçan köpekbalığı sayılabilecek olan deniz akbabaları, bir cenaze törenine gidermişçesine siyahlar giymişlerdir sanki.

Balinanın ruhu, kimi zaman denizcilere son bir oyun oynar. Uzaktan geçen bir savaş ya da keşif gemisi, çevresinde kuşlar ve kıyılarında köpüklerle uzaktan böyle bir beyaz lekeyi görür görmez defterine, **"buralarda sığ yerler ve kayarla yarılan dalgalar var"** diye bir yazdı mı, yıllarca başka hiçbir gemi balinanın şimdi bulunduğu yerlerden sakınmadan geçemez. Sağlığında düşmanlarına korku salan balinanın ölüsü de, tüm dünya denizcilerini boşu boşuna korkutur.

Balinanın kafasının kesildiğini söyledik. Bu öyle kolay yapılan bir iş değildir. Bu işlem bir bilimsel anatomi başarısıdır. Bu işi yapanları balina cerrahı olarak adlandırmak yanlış olmasa gerek.

Bir düşünün: Balinanın boynu diyebileceğimiz yeri yoktur ki, oradan keselim. Üstelik, kafayla bedenin birleştiği yer, balinanın en geniş yeridir. Balina cerrahı balıktan epeyce yukarıda olacaktır ve balina da kıpır kıpır bir denizde dönüp duracaktır. Cerrah efendi, eti birkaç ayak derinliğinde kesecek, hemen kapanan yaraya bir göz atmadan dikkatlice çalışıp, belkemiğinin kafayla birleştiği yeri bulacak ve balinayı ikiye bölecektir.

Eh, durum böyle olunca da, Stubb'un balina kafasını on dakikada kesmekle övünmesine şaşmamak gerek.

Kafa kesilince geminin arka tarafına çekildi ve fazla ağırlık yapmasın diye de birazı su içinde bırakıldı. Balina tamamen kesilip yüzüldükten sonra kafa geminin bordasına çekildi. İşin buraya kadarı yapıldığında öğle olmuştu. Herkes yemeğe gidince biraz önce kargaşalığın egemen olduğu güverte biraz ıssızlaşmıştı.

Ahab, bu sessizliği bozmak istercesine kamarasından çıktı. Kaptan güvertesinden eğilerek geminin bordasına baktı. Kafa kesme işinde Stubb'un kullandığı küreği kafanın alt tarafında bir yere sapladı, üst yanını da bir baston gibi kullanarak gözlerini balina kafasına dikti.

"Konuş" diye homurdandı Kaptan. **"Konuşsana ey ulu kafa. Senin sakalın olmadığı halde çevrendeki yosunlarla ak sakallı bir bilgeye benziyorsun. Konuş ve gizini anlat bize. Deniz canlıları arasında en derinlere sen inıyorsun. Şimdi yeryüzündeki sen, diplerde ne kadar adı bilinmedik batık gemi varsa oralarda yüzmüşsündür. Nice denizcilerin yanıbaşında uyumuşsundur. Yanan gemilerinden birbirine sarılarak denize atlayan ve kahpe feleğe inat birbirlerinden ayrılmayan sevdalılar görmüşsündür. İsyancı katillerin gece yarısı kalleşçe öldürüp denize attıkları yiğit kaptanları gördün. Ama yine de tek sözcük etmiyorsun."**

"Bir yelkenli" diye bağırdı direk nöbetçisi.

"Bu güzel işte" dedi Ahab. **"Nerde peki?"**

"Önde, sancaktan yana. Rüzgârla bize doğru geliyor."

Gemi rüzgârla ve hızla bize doğru yol alıyordu. Ancak rüzgâr gemiden önce bize ulaştı ve tekneyi sallamaya başladı. Direkbaşındaki nöbetçileri ve asılı sandallarıyla geminin bir balina gemisi olduğu anlaşılmıştı. Rüzgâr gemiyi hızla, bizim yetişmemiz olanağı olmayan bir hızla açıklara doğru götürdüğü için belki bizi görür de durur diye direğe bir işaret astık. Balina gemilerinin de aynen savaş gemileri gibi özel işaretleri vardır ve bu işaretlerle gemiler birbirlerini tanıyabilirler. Biraz sonra gemi de işaretini astı. Onun da Nantucket'ten olduğu ve adının da Jeroboam olduğunu anladık. Gemi, serenlerini doğrultup bize doğru yaklaştı. Bir sandal indirdiler. Sandalları bize hemen ulaştı. Biz ip merdiven indirmeye kalktıysak da konuk kaptan **"istemez"** anlamında elini salladı. Çünkü ge-

milerinde salgın hastalık çıkmıştı ve Kaptanları Mayhew, karantina kurallarına meraklı biriydi. Oysaki gemileri uzaktaydı ve kendisiyle sandaldaki gemiciler temizdiler. Elbette ki konuşmaya engel değildi bu. Sandal, küreklerini kullanarak Pequod'nun yanısıra gitmeye başladı. Birdenbire önüne çıkan bir dalgayla arada bir önümüze kayıyor, sonra da yanımıza yeniden geliyorlardı. Bir balina gemisindeki gemiciler arasında en olmayacak kişileri görmeye alışmış kişileri bile şaşırtacak biri sandalda yer alıyordu. Bu adam görünür görünmez Stubb hemen bağırdı:

"Bu adam Town-Ho gemisindeki bir adamın anlattığı uzun ceketli soytarı.

Stubb bir süre önce bir gemiciden duyduğu, Jeero-boam ve gemicisi üstüne anlatılan acayip öyküyü anımsamıştı. Sonradan öğrendiğimize göre bu soytarı tüm gemicileri büyülemişti.

Garip adlı bir mezhepten olan bu adam, peygamber gibi bir şey sayılmış. O mezhebin, deli sayılan üyelerinin gizli ayinlerinde bu adam sanki gökten iniyormuşçasına yukarıdaki bir kapaktan inerek cebinden bir şişe çıkarır ve bunun yakında açılacağını muştularmış. Oysa bu kutsal şişede, yalnızca afyon ruhu varmış. Adam daha sonra Nantucket'e gitmiş. Çoğu deli gibi, kendini akıllı uslu göstererek Jeroboam gemisine gemici yamağı olmuş. Gemi karadan uzaklaşır uzaklaşmaz da yeniden dellenmiş. **"Ben cebrail'im"** diye tutturmuş. Öyle dümenler çevirmiş ki,bir süre sonra herkesi hem korkutmuş hem de cahil denizcileri evliyalığına inandırmış, İstediği zaman çalışır olmuş. Ama kaptan onu ilk limana bırakacağını söyler söylemez bütün gemiciler, gemiyi birlikte terk edeceklerini söylemişler. Kaptan da ister istemez bu kararından vazgeçmek zorunda kalmış. Hele salgın hastalık çıkar çıkmaz bunu kendisinin yönettiğini, istediği zaman da durduracağını söylemiş. Gemiciler artık ona kul köle.

Ahab konuk kaptana doğru bağırdı:

"Kaptan ben senin salgınından korkmam, şöyle yukarı gel."

Cebrail hemen ayağa fırladı ve konuştu:

SÜRECEK

Şans bu ya, bir tabut hayatta kalma umudu olmuştu.

Bilinmeyen yönleriyle

HAYVANLAR

Resimleyen: Ferit Avcı

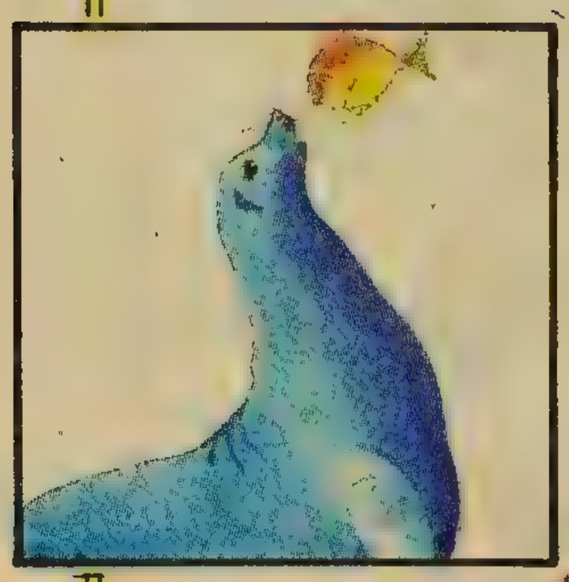

Su samurları, türlü numaralar yaparak yavrularını eğlendirirler.

Oyun Oynamayı Seven Hayvanlar

Hayvanlar İçin Oyun

PEK çok hayvan, yalnızca yavruyken değil, büyüdükten sonra da oyun oynamaya bayılır. Örneğin **Su samurları,** tıpkı öteki hayvanlar gibi yavrularına pek düşkündür. Onlara türlü numaralar yaparak eğlendirirler. Havaya atıp tutarlar, tabii bu arada yavrusu da zevkten dörtköşe olur.

Ayıları da takla atarken, zıp zıplarken görebilirsiniz. Hele bir bayır görsünler, hemen yukarı tırmanıp takla atarak aşağıya yuvarlanmaya kalkarlar. Hiç bıkmadan bu hareketi birçok kez tekrarlarlar.

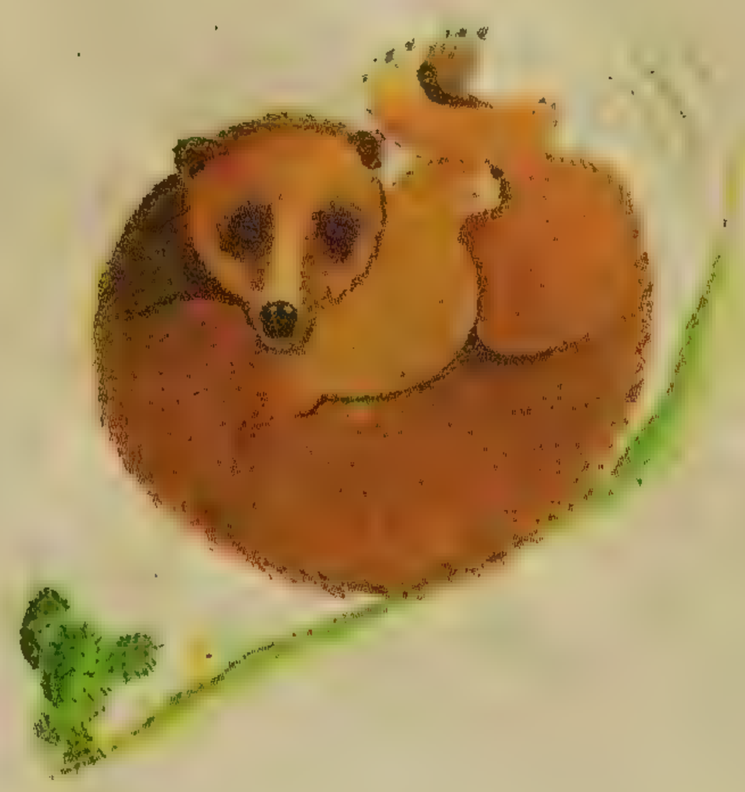

Hayvanlar için oyun, öğrenmenin önemli bir parçasını oluşturur. Avlanırken, kaçarken, koşarken, saklanırken, hep oyun oynarlar. Bütün bunların çoğunu öteki hayvanlardan özellikle annelerinden görerek öğrenirler. İşte bu nedenle uzun süre kafeslerde ya da hayvanat bahçesinde kalan hayvanlar, özgürlüklerine kavuştuklarında çevreye uyum sağlamaları güç olur.

Köpekler, kuyruklarını yakalamak için kendi çevrelerinde dönüp dururlar.

California'da yaşayan yavru **deniz aslanları** da taş atıp yakalamaya bayılırlar. Büyüyünce taş yerine balıkları kullanırlar.

Firavun fareleri de insanlar tarafından yakalandıktan sonra kendi kendilerine oyunlar bulmuşlardır.

Goriller de yavrularına düşkün olurlar, onlarla bol bol oyun oynarlar. Tabii bu durum da anneyle çocuk arasındaki bağı kuvvetlendirir.

Yavru aslanlar da annelerinin kuyruğunu yakalamaya çalışırken, bir yandan da avlanmayı ve dövüşmeyi öğreniyorlar.

Bir hayvanın sağlıklı olup olmadığı, postundan, tüylerinden ve derisinden anlaşılır. Hayvanın temizlenebilmesi için, vücudunun bütün kısımlarına yetişebilmesi gerekir. Böyle olunca da özellikle yüzünü ve sırtını temizlemesi oldukça güçleşir.

Bir **zürafa** türü olan **Okapiler,** kulaklarının içi de olmak üzere bütün vücudunu uzun dili sayesinde temizlerler.

Aardwalf'ın dili o kadar uzun değildir. Ama yine de dilini uzatarak yüzünü kolaylıkla temizleyebilir.

Antiloplar, burun deliklerini dilleriyle bir güzel temizlerler. Elleri olan hayvanlar için temizlenmek, pek sorun değildir. Boynuzları olan hayvanlar için arka ayaklarını kaşımak hiç de zor olmaz.

Bilmece

TELEVİZYON: TV'de görüntü kaymış. İki yarım görüntü birleştirildiğinde ise bazı çizgiler oturmuyor onları bulabilir misin?

LABİRENT: Rejisör filmleri birbirine dolaştırmış. Tuttuğu film şeridinin hangi bobinden geldiğini bulabilir misin?

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Çoğunlukla askeri birliklere verilen, yazı işlemeli, kenarları saçaklı, gönderli bayrağı, taşıyan kimse. 2- Aşamasız asker - Bir göz rengi - Bir soru. 3- Sallandığında küçük bir hava akımı sağlayan araç. 4- (tersi) Levrek ailesinden, alaca kırmızı renkli, beyaz etli, orta büyüklükte bir balık - Bacakların bilekten sonraki kısmı. 5- Tüm, bütün - Pişirilmiş yiyecek. 6- Çocuk sahibi dişi - Eski çağlarda kullanılan telli bir çalgı. 7- Yemek yeme gereksinimi olan - Koyu buğdayrengi. 8- Tavla ve bazı oyunlarda kullanılan küçük oyun aracı - Biricik, eşsiz. 9- Yalnız düşüncede var olan - Boru sesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Eskişehir'in bir ilçesi. 2- Boğa güreşi yapılan alan - Kuzey Afrika'da bir ülke. 3- Güney Amerika'da yaşayan bir hayvan - Bir nota. 4- Ateşli silahlarda atılmak için hazırlanan çeşitli maddeler. 5- Karışık renkli - Çocuklara anlatılan, olağanüstü olaylarla süslenmiş öykü. 6- İlçe. 7- Yönetim bakımından kendine göre bağımsızlığı olan büyük il. 8- En kısa zaman süresi - Oymak. 9- Cisimlerce yansılanan ışığın gözde oluşturduğu duyum - Bir bağlaç.

Bulmaca

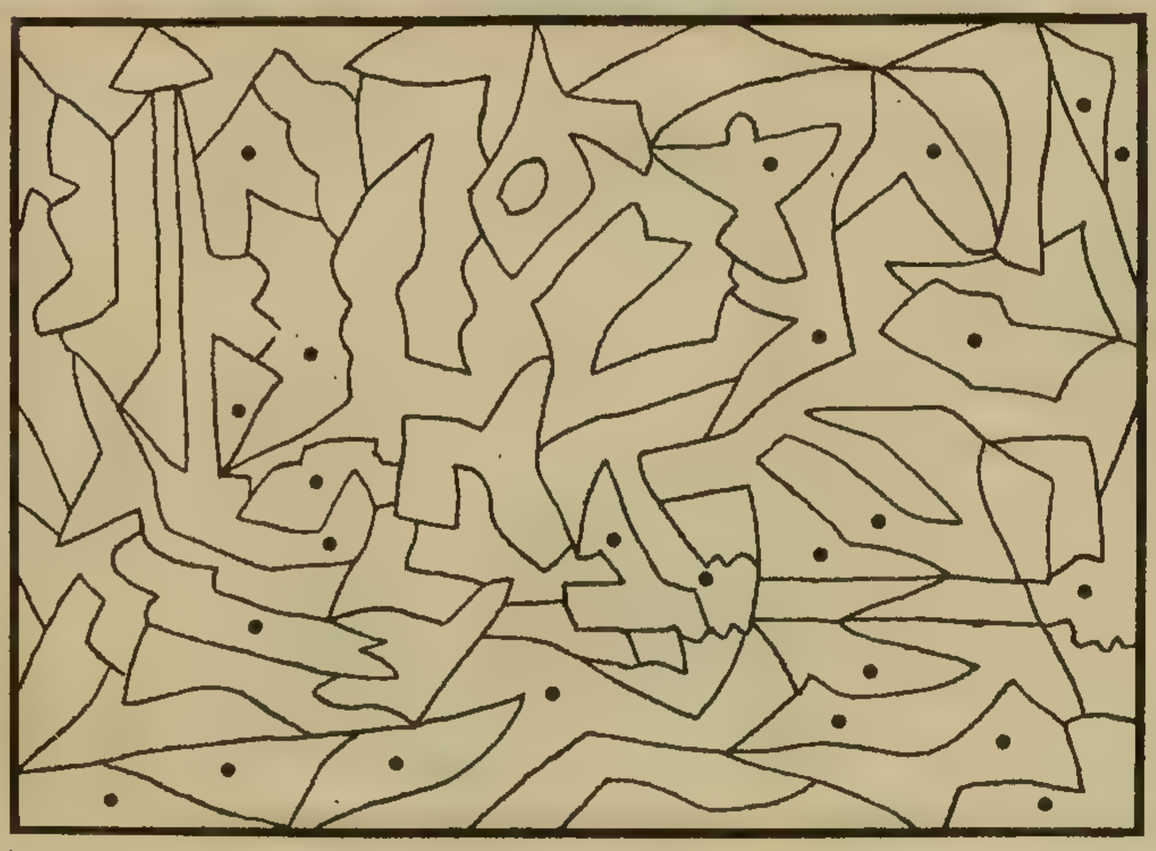

Noktalı yerleri boya, bakalım ne çıkacak?

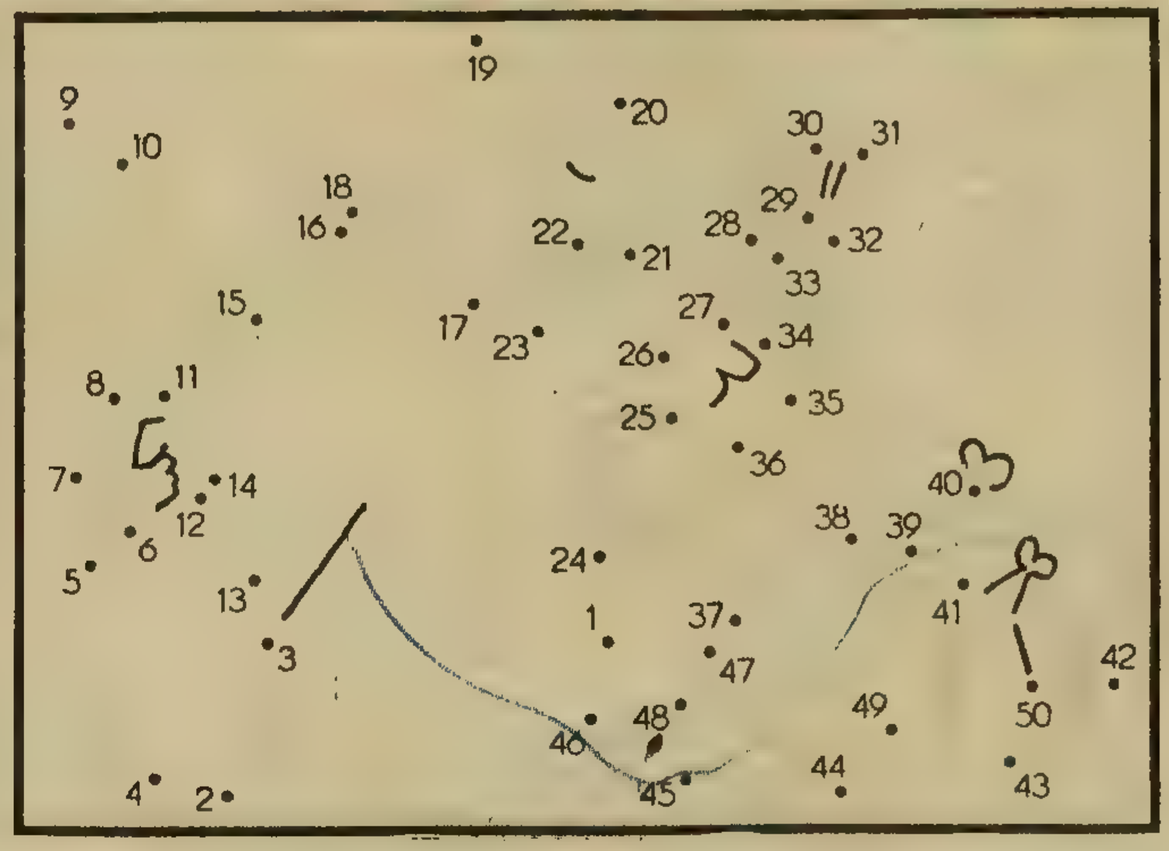

Noktaları birleştir, bakalım ne çıkacak?

YANLIŞLIKLAR: Resimdeki yanlışlıkları bulabilir misin?

Bilmece

ZEHİR HAFİYE

Zehir Hafiye anlatılanlara neden inanmadı?

SOĞUK BİLMECELER

Karanlıkta neyimizi göremeyiz?

Gölgemizi

EKSİKLER: Aşağıdaki dört resimden birinciye göre diğer üçündeki eksiklikleri bulabilir misin?

Bulmaca

HANGİSİ? Yuvarlak içindeki ayrıntılardan hangisinin resimden alındığını bulabilir misin?

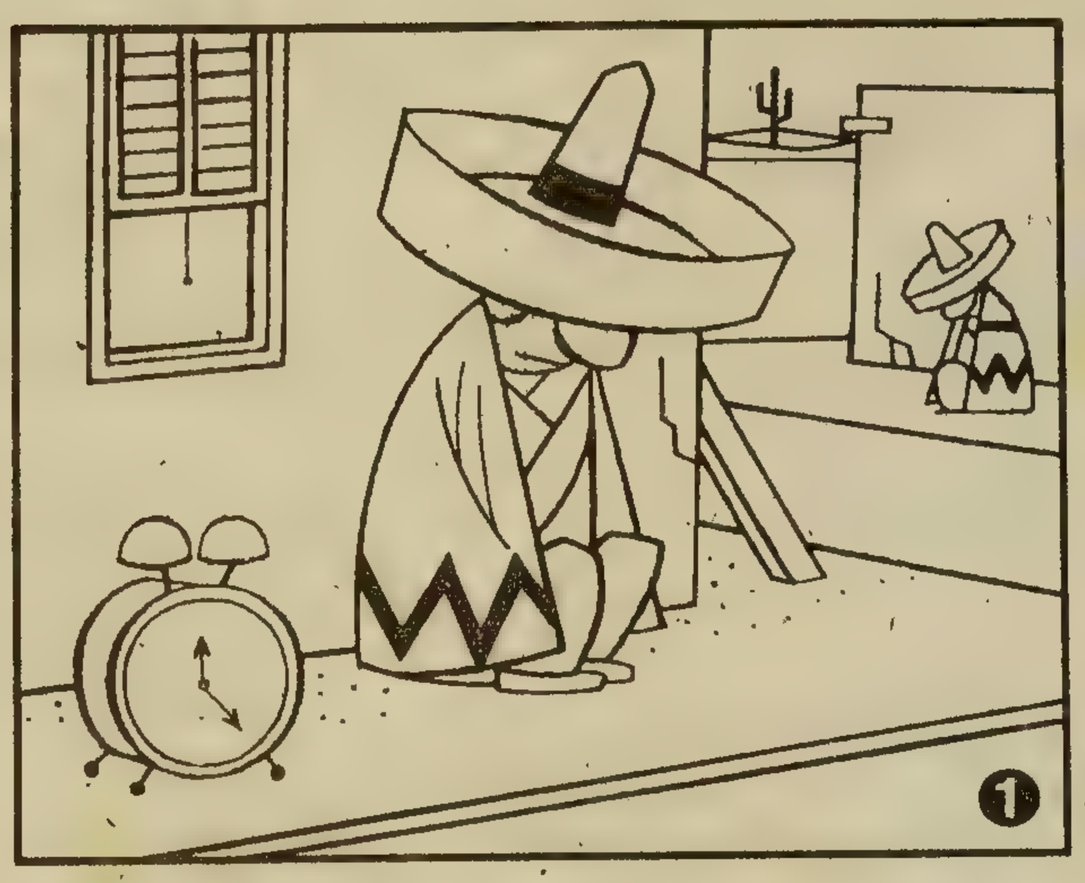

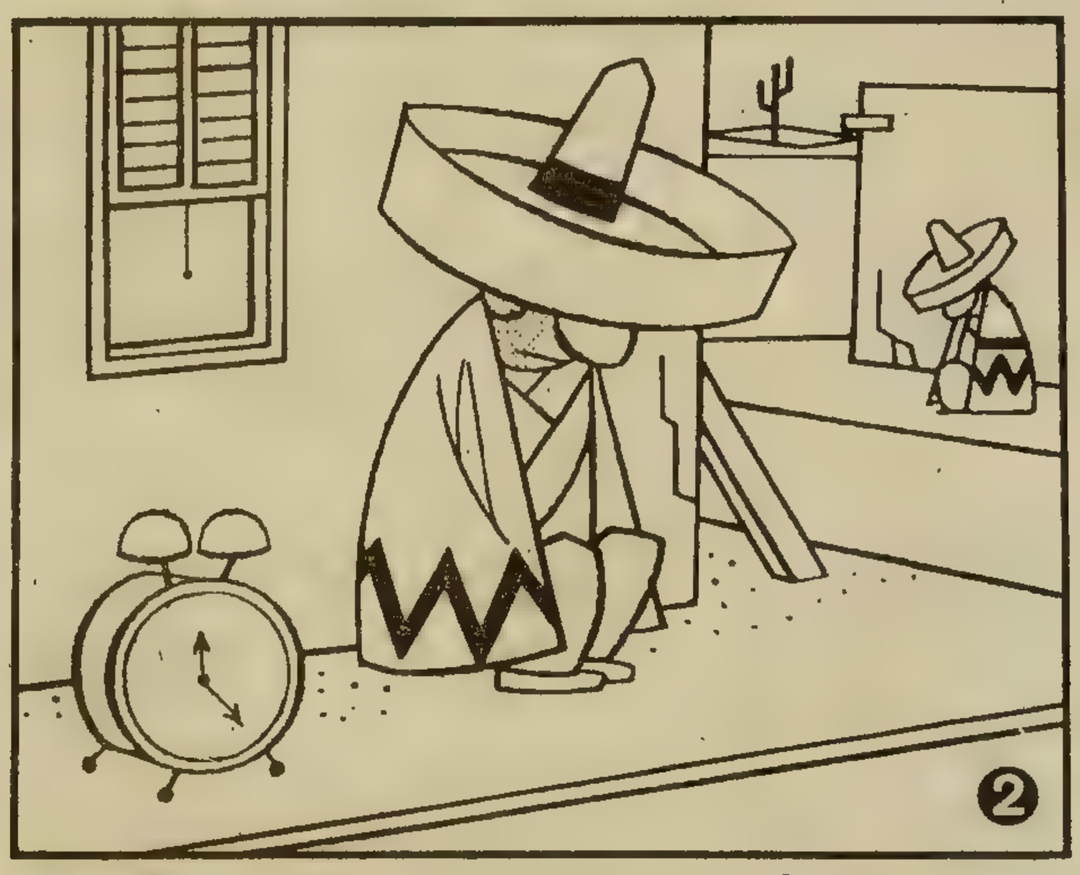

8 FARK: Resimlerdeki 8 farkı bulabilir misin?

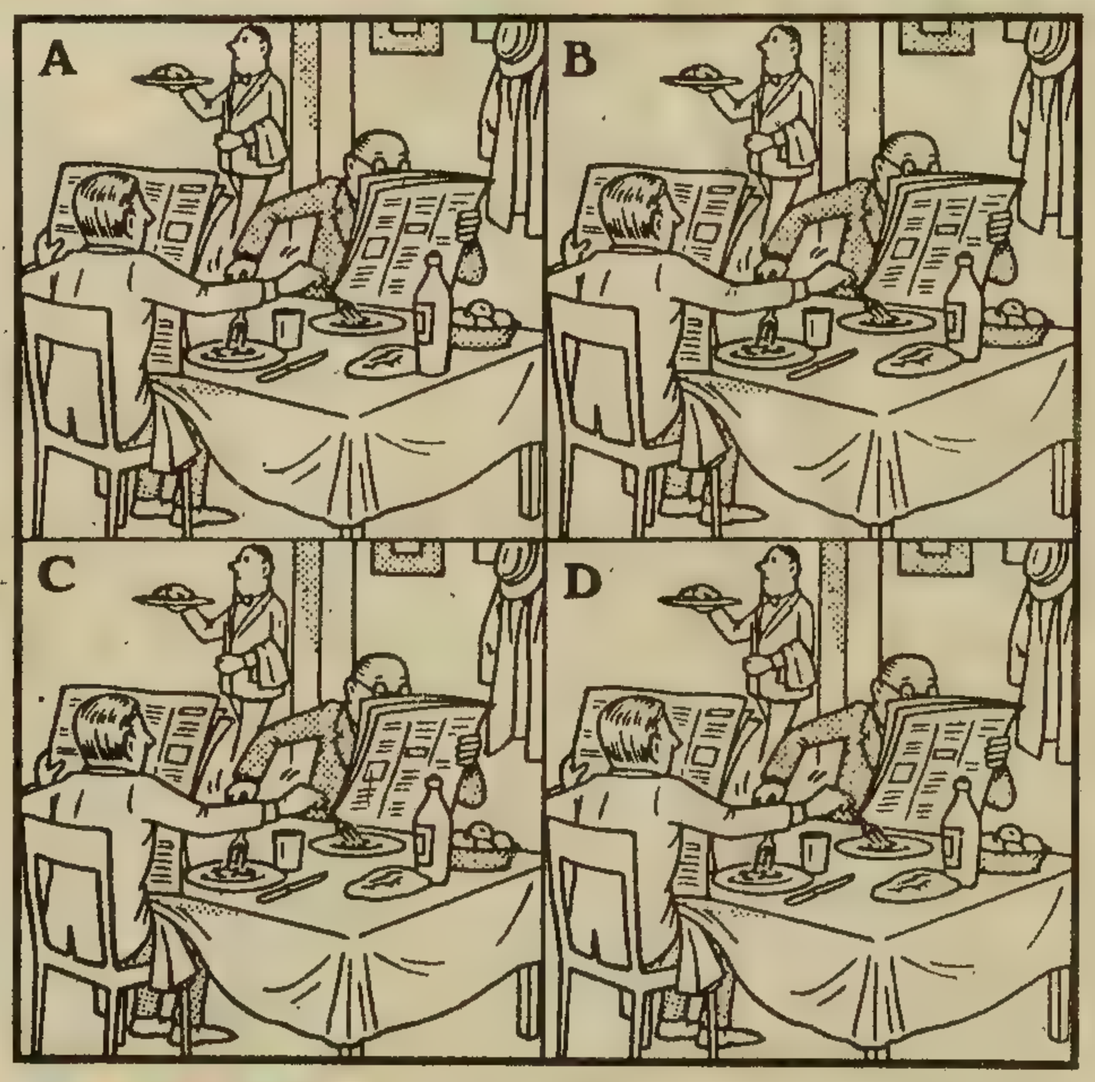

RESİMLER: Üstteki resimlerden ikisi birbirinin eşi diğerlerinde küçük birer fark var. Eşleri ve farkları bulabilir misin?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

EKSİKLER: İkinci resimde: 1- Çantanın askısının ucu. 2- Soldaki kaktüsün sağındaki yaprak. 3- İnekteki benek. 4- Ön tekerleğin sağındaki şekil. 5- Soldaki farın içi. 6- Sağdaki farın üstü. 7- Çantanın altı. 8- Arabadaki adamın boyun bağı. 9- Arabanın sağ üstündeki toz bulutu. 10- Atın yuları. Üçüncü resimde: 1- Saatin zili. 2- Atın kulağı. 3- Atlının sigarası. 4- Kaktüsün sol altı. 5- Farın ortası. 6- Kaktüsün alt tarafındaki yapraklar. 7- Şapkanın üstü. 8- Şoförün sol altı. 9- Çitin solu. 10- Sağ alttaki yapraklar.
YARIŞMA; Soldaki tabloda: Her iki atın benekleri, kafes pencereli evin solu, atlıların arasındaki pencerenin üstü çizilmemiş. Soldaki atın yuları ve soldaki evin dibindeki şekil fazladan çizilmiş. Sağdaki tabloda: Öndeki atın ayağı, arkadaki atın yelesi, atların üstündeki pencerelerin arası, kuşun solundaki bacanın üstü çizilmemiş. Atların sağındaki adam, kuş, sol üstteki evin penceresi, şapkanın üst tarafındaki çatlak fazladan çizilmiş.
KARE BULMACA: Soldan sağa: 1- Çiçek - Oya. 2- İhale - Rey. 3- Tane - Sara. 4- İn - Maun. 5- Leman - Gül. 6- Eten - Nu. 7- Yatak. 8- Eser - Lam. 9- Kazak - Nar. Yukarıdan aşağıya: 1- Çitilemek. 2- İhanet - Sa. 3- Çan - Melez. 4- Eleman - Ra. 5- Ke - An. 6- Su - Nal, 7- Orangutan. 8- Yer - Ama. 9- Ayaklık.
EŞLER: 1 ve 3 eştir.
YANLIŞLIKLAR: Çocuğun çorapları, kadının ayakkabıları, ağacın meyveleri, tekerleğin ortası, sağ alttaki bitkinin yaprakları, çadırın penceresi, sol üstteki baca, ağaçtaki çeşme, kadının taburesinin altı.
7 BENZER: 1- Kadının küpesi ile sandaldaki halka. 2- Çantanın kiliti ile kadının ağzı. 3- Çanta ile kürekteki şekil. 4- Kadının saçı ile kadının parmakları. 5- Zürafanın çıkıntısı ile kadının küpesi. 6- Kravatın düğümü sağdaki siyah nokta. Parmaklıkların arasındaki çizgiler ile kadının arkasındaki çizgiler.
8 FARK: 1- Su bardağının çengeli. 2- Altta ortadaki çizgi. 3- Şapkanın üstündeki çizgi. 4- Sırt çizgisi. 7- Bulutun altındaki tepe. 8- Bulutun solundaki tepenin sol çizgisi.
KARELEMECE:

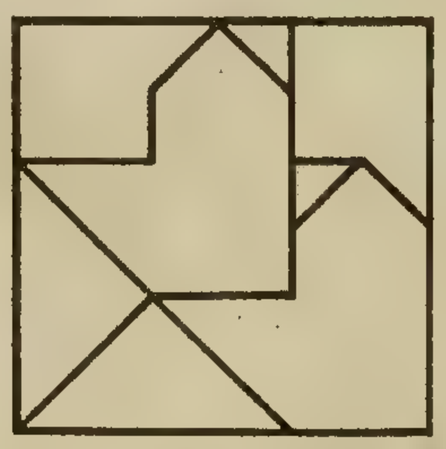

DEV BULMACA

□ Dergi sayfalarına sığmayan bu bulmacayı, bakalım nasıl bulacaksınız?

HİÇ tanımadığınız, hiç bilmediğiniz bir yerde yolunuzu kaybederseniz, ne yaparsınız? Oturur ağlar mısınız, yoksa soğukkanlılığınızı bozmadan, içinde bulunduğunuz durumdan kurtulmaya mı çalışırsınız?

İngiltere'nin Gloucestershire (gılüğstur okunur) kentindeki büyük bir çalı topluluğunun tam ortasında kaybolan 12 yaşındaki Judi Hutchen yukarıda saydıklarımızın hiçbirini yapmıyor. Katıla katıla güldükten sonra bir sağa bir sola dönerek yolunu bulmaya çalışıyor...

"Hiç öyle şey olur mu?" demeyin. Aslında çalı topluluğu dediğimiz şey, dev bir bulmaca. Hani şu her hafta "Bilmece-Bulmaca" sayfalarımızda çözmeye alıştığınız türden dev bir bulmaca. Tek farkı, bu bulmacanın dergi sayfalarında değil de, büyücek bir parkın içinde olması. Başka bir deyişle, bu bulmacayı çözebilmek için dergi sayfalarındaki gibi kalemle "bitiş" yazısına değil de, parkın çıkışına ulaşmanız gerekiyor.

1974 yılında yapılan bu parkın İngiltere'de çeşitli benzerleri de var. Örneğin, bu tip parkların en eskisi, 1690 yılında Kral 3. William tarafından Londra'nın dışında bir eğlence merkezi olarak yaptırılmış. Bu parkın yöneticisi Randoll Coate, insanların bu tür parkları neden bu kadar çok sevdiklerini ise şöyle açıklıyor:

"Günümüz insanları, yaşamlarında birçok sorunla karşılaşıyor. Pek çoğunu da çözümleyemiyor. Bana kalırsa, bu tip bilmeceli parkların o denli sevilmesinin nedeni, bu bilmecelerin en sonunda yanıtlanabilmesi. Yani insanların eğlenerek bu bilmeceleri çözebilmeleri..."

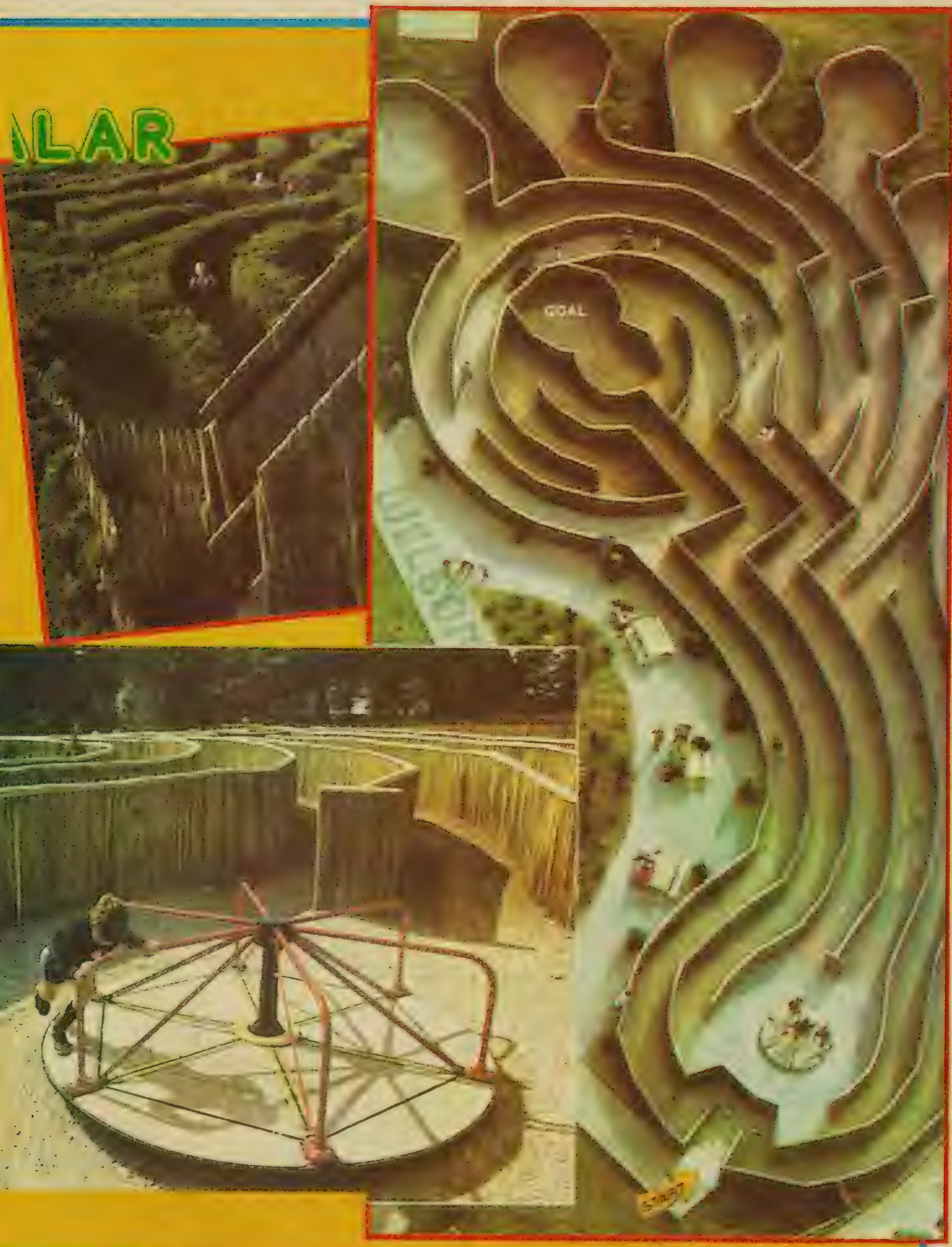
GOAL
START

Okurdan Okura

BARIŞ

Bir beyaz güvercin uçar
Tatlı tatlı kanat çırpar
Barış ister insanlardan.

Bir yeşil tomurcuk
Açılır kırmızı gül olur.
Sunar sevgiyi ve barışı

Bir kuğu süzülerek yüzer.
Sevgilerden sevgiye,
Gönüllerden gönüle barış götürür.

Dünya çocukları toplanır yurdumuzda.
Getirirler barış ve kardeşlik,
O küçük kalpler sevgiyle coşar...
Yarının büyükleri, barışın temellerini atar.

Özlem ACAR/AMASYA

Mustafa Yamuk, Manisa

Serkan Güneş, Kırıkkale

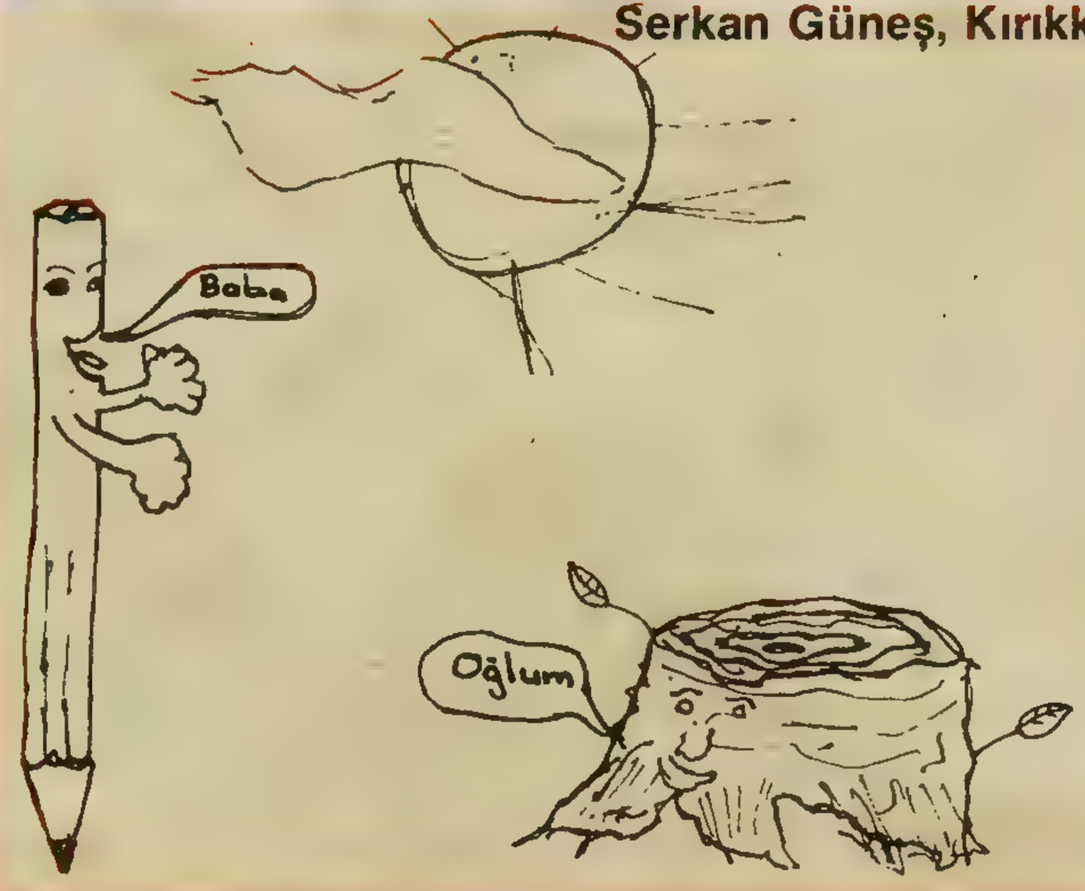

TOPRAK ANA

Doğayla başbaşasın sen
Her şeyinle bir bütünsün sen
Çiftçilerin umudusun sen
Canım, güzel Toprak Ana

Sensiz çiftçi ne yapar
Sensiz yaşam ne olur
Sensiz dünya ne yapar
Canım güzel Toprak Ana

Sen çiftçilerin gelir kaynağı
Bitmez, tükenmez hayat bağı
Bir verimlilik havası
Canım güzel Toprak Ana

Senin sayende yaşıyoruz
Seninle kuvvetleniyoruz
Yine senle büyüyoruz
Canım, güzel Toprak Ana

Verimlisin, kıraç değil
Verimliliğin geçici değil
Yabana atılacak gibi değil
Canım güzel Toprak Ana

Saadet BAYKUŞ

Mektup Arkadaşı

TOLGA ÖNDER: 13 yaşındayım. Özel zevklerim; futbol ve basketbol oynamak; kart ve pul koleksiyonu yapmak; müzik dinlemektir. Yaşıtım olan kız ya da erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Hürriyet Dr.Kâmil Cad. No: 66/8

SAMSUN

ÖNSEL AKIN: 10 yaşındayım. Müzik dinlemek ve bisiklete binmekten hoşlanırım. Yaşıtım olan arkadaşlarımla yazışmak isterim. Teşekkürler. Adresim: İnönü Cad. No: 214/1

ADAPAZARI

YILDIRAY AKYÜZ: 12 yaşındayım. Bisiklete binmeyi, voleybol ve futbol oynamayı seviyorum. Yaşıtlarımla yazışmak için adresim: Karakol Arkası Döner Sokak No: 16/A

Çaycuma/ZONGULDAK

Bu bizim sayfamız...
Şiirlerinizi, karikatürlerinizi
resimlerinizi, fıkralarınızı
kendi fotoğraflarınızla
birlikte bekliyoruz

KAVAL

Bir gün, bizim Dursun
Her iş şöyle dursun
Kaval yapmaya
Çıkmıştı sokağa
Gölgeye bile varmadı
Oturdu güneşin altına
Dayanamayınca sıcağa
Evine kaçtı az sonra
Bunu gören torunu Ali
Alay etmede direndi
Dursun buna çok kızdı
Kavalı da yapmıştı
Hemen kavalı, ona salladı
Ama Ali eğildi
Kaval, vurdu duvara
Bölündü iki parçaya

Yok olmuştu bir günlük emek
Tam bir saniyede
İşte, malı kazanmak değil tek,
Muhafaza etmek de mesele

Kemâl ARTUL

İLKER YELETAYŞİ: 13 yaşındayım. Özel zevklerim arasında pul biriktirmek, şarkı dinlemek ve resim yapmak başta gelir. Yaşıtlarım olan arkadaşlarımla yazışmak için adresim. İnönü Mah. Kirişçi Sok. No: 9/A
Safranbolu/ZONGULDAK

BOĞAÇ MADENCİOĞLU: 11 yaşındayım. Özel zevklerim arasında spor yapmak, müzik dinlemek, koleksiyon ve araştırma yapmak başta gelir. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarımla yazışmak için adresim: 4. Devlet Mah. No: 10/18
Eryaman/ANKARA

FULYA SIĞAR: 12 yaşındayım. Özle zevklerim kitap okumak, müzik dinlemek, top oynamak, kart, pul ve peçete koleksiyonu yapmaktır. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarımla yazışmak istiyorum. Adresim: Kooperatif Evleri Zübeyde Hanım Cad. Elasko 79 Sitesi A Blok B/2
EDİRNE

Bahar Abla

Sevgili Bahar Abla,

Dergide seninherkesinsorununuçözeceğini okudum. Benim sorunum biraz büyük. Ben Almanya'da 10 sene kaldım. Evvelki sene kesin dönüş yaptık. Bir daha oraya gidemeyeceğiz. Ben bu duruma çok üzülüyorum. Almanya lâfı duyunca hüzünleniyorum. Bazen rüyamda arkadaşlarımı ve öğretmenlerimi görüyorum. Ne olur bana bir yol göster.

M.Ü./Ankara

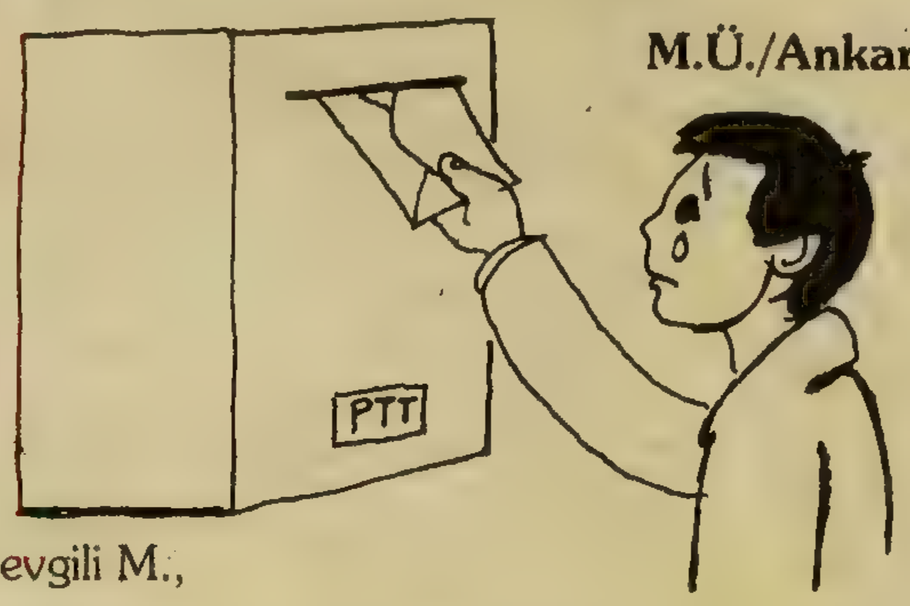

Sevgili M.,

Oturduğum yerden herkesin derdini çözebilmem sence mümkün mü? Ben ancak sizi üzen, canınızı sıkan ve sonuçta yaşamınızı karartan olaylara ve olguları başka bir açıdan bakmanızı bağlamaya çalışıyorum. Çoğu kez başka açılardan bakıldığında dertler, sorunlar insana daha az önemli görünür. Çözülemeyeceği sanılan sorunların çözülebileceği anlaşılır. Ancak herkes kendi sorununu kendi çözer.
Senin sorunun gerçekten çok büyük. Almanya'dan anne ve babalarıyla birlikte kesin dönüş yapan birçok genç insan bu sorunu yaşıyor. Bence öncelikle "Almanya'ya bir daha gidemeyeceğiz" hükmünü bir kez daha gözden geçirmekte yarar var. Neden gidemeyesiniz? Annenle baban gitmek istemezse, sen büyüyünce gidersin. Öyle değil mi? Almanya'ya gitmek için bir pasaport, bir vize bir de uçak bileti gerek. Bunları sağlayabilecek yaşa gelince gidersin ve tüm özlediklerinle doya doya görüşürsün. Bu arada Almanya'daki arkadaşlarınla, öğrenmenlerinle mektuplaşmayı da ihmal etme. Arkadaşların ve öğretmenlerin Türk müydü, Alman mıydı bilemiyorum ama farketmez, Türk de olsalar Alman da onları kendi yaşadığın yere, hatta eve davet edebilirsin. Tabii burada da iyi arkadaşlıklar kurabileceğini unutmamalısın.

Sevgilerimle,

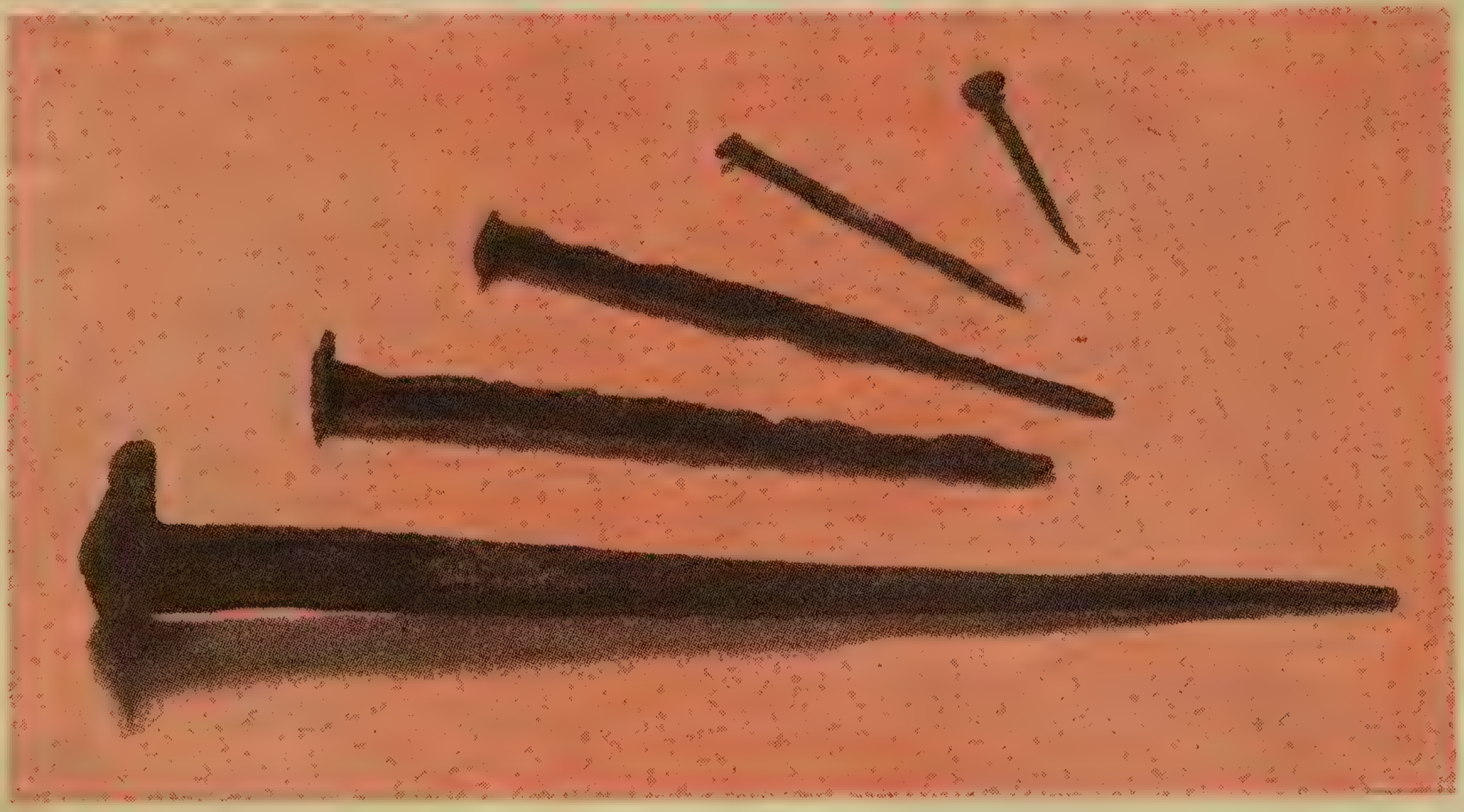

ÇİVİLER

Kim olduğu kesin bilinmeyen biri, 1833 yılında ahşap evlerin yapımında kullanılmak üzere yepyeni bir yöntem buldu. Eskiden, yarım metre kalınlığındaki tahta parçaları birbirlerine eklenerek, evin çatısı ya da iskeleti yapılırdı. Köşelerde tahtaların kenarları sivrileştirilir, sonra diğer tahtanın içine düzgün bir şekilde yerleştirilirdi. Daha dayanıklı olmasını sağlamak içinse, her iki tahtanın ortasından bir kazık geçirirlerdi. Yetenekli marangozlar tarafından yapılan bu işler, günler alırdı. Zamanla 1833 yıllarında **Şikago**'da bunları yapacak marangoz kalmadı. Sonuçta pek çok insan başını sokacak başka yerler aramaya koyuldu. **Şikago** son yüzyılda dünyanın en büyük dördüncü kenti oldu. Artık **Şikago**'da yeni tip evler ince testerelerin birbirlerine çiviyle çakılarak, bir çatı oluşturması yöntemiyle yapılmaya başladı. Temel düşünce çok basit bir yöntemin bu kadar geç bulunmasına şaşmamak elde değil. Bu görüşe karşı çıkanlar, bu tip evlerin ilk rüzgârda yıkılacağını ileri sürdüler ve balon çatılı ev diye adlandırdılar. Bugün ABD'de evlerin üçte biri, bu yöntemle yapılıyor. Balon çatılı evler bir haftada dikilir ve çivi çakmasını bilen herkes bu işi kolaylıkla yapabilir.

□ Çivi, nasıl çivi oldu?

İnsanoğlu **çiviyi** yaklaşık **5.000** yıldır kullanıyor. Çiviler 19. yüzyıla kadar insanlar tarafından yapıldığı için bu hem çok zaman alıyor, hem de gerekli özenin verilmesi yani dikkatli çalışma gerektiriyordu. 19. yy başlarında **Amerika**'da **çivilerin** seri üretimine geçilmeseydi, balon çatılı evlerin yapımı olanaksız olacaktı. İlk çiviler düz metallerden yapılıyordu. Daha sonraki yıllarda ise, kesilmeye başlandı. Çok gereksinim olduğu için **çivileri** pek çok alanda kullanıyoruz.

Ortaçağlarda çiviciler, demiri ocaklarda döverek çubuk şekline sokarlardı. Sonra da doğru şekli bulununcaya kadar değişik boyutlardaki deliklere çakılırdı. En sonundaysa **çivinin** ucu batmasın diye çakılıp düzleştirilirdi. Bakır, pirinç ya da demirden yapılmış çiviler, evin döşeme tahtalarını birleştirmekte, çatının yapılmasında, kapıların ya da dolapların üzerine kilit takılmasında, sandalyelere kaplama geçirilmesinde, hatta atlara nal takılmasında kullanılıyor.

1606'da İngiliz Sir Bevis Bulmer, çivi üretecek ilk makinenin patentini aldı. Çok başarılı bir alet olmamasına rağmen demirleri değişik kalınlıklarda çubuklara kesmekte işe yarıyordu.

Amerikan makineleri 19. yy'da İngiltere'ye geldi. Ama 1830'da en azından 60.000 kadın, erkek, çocuk geçimlerini ellerinde çivi yaparak sağlıyordu. Bunlar evlerinde çalışırdı. Hafta başında patronlar, farklı ölçülerde kesilmiş çivi yapılacak demirleri dağıtırlar, hafta sonuysa kucak dolusu çivileri her evden toplarlardı. **Çivicilik,** hem çok zor hem de parası az olan bir işti. Zamanla insanların yerini makineler almaya başladı. Artık makineler tonlarca çiviyi kısa zamanda üretebiliyordu. Bu yüzyılın başında İngiltere'de hâlâ 2000 yıl önce Romalılar'ın yaptığından pek farklı olmayan çiviler yapanlar vardı.

İnsanların bulduğu bütün aletler arasında, **çivi** kadar basit, aynı zamanda gereksinim duyulan ve evrensel bir kullanımı olan başka bir alet daha yoktur.

BİLİM DÜNYASI

Süper Mikroskoplar

Carl Zeiss firması optik cihazlar üretiyor ve bu alanda da dünyanın en büyük firmalarından biri olduğunu kanıtlamış durumda. **Zeiss,** optik cihazlar konusunda attığı her adımla yeni bir çağ açıyor, yeni bir boyut getiriyor.

"Yeni kuşak mikroskoplar" adıyla tanıtılan ve piyasaya sürülen **Zeiss mikroskopları** da bunun son örneği. Laboratuvar çalışmalarında gerek duyulan hemen her incelemenin üstesinden gelecek biçimde geliştirilen ve önceki mikroskoplara oranla çok daha az mercekle kullanılan bu **"yeni kuşak mikroskoplar"**ın dört ayrı modeli var. **Axioskop, Axioplan, Axiophot** ve **Axiotron** adları verilen bu mikroskoplar, ergonomik yapıları nedeniyle çalışanların da işini kolaylaştırıyor.

SUDAN UCUZ YAKIT

☐ ***Havayla çalışan yepyeni bir araba modeli geliştirildi.***

PETROL fiyatlarının artması ve dünyanın petrol kaynaklarının her geçen gün azalması, araştırmacıları başka (yakıt) kaynakları bulmaya yöneltiyor.

California'daki R∝D Associates şirketi tarafından, havayla çalışan yepyeni bir araba modeli geliştirildi. Evet, yanlış okumadınız, bu arabalarda yakıt olarak hepimizin soluduğu hava kullanılıyor.

İsterseniz sizi biraz daha aydınlatalım: İlk olarak evlerde kullanılan elektrik, odanın havasını sıvı biçimine geçirmek için nemlendirilip , izole edilmiş tanklara koyuluyor. Daha sonra motora taşınıyor. Sıvı haldeki hava, az miktarda propanla ısıtılarak yüksek basınçlı gaz haline getiriliyor. Nasıl buhar gücüyle makineler çalışıyorsa, bu yüksek basınçlı gazla da arabaların motorları çalışıyor.

Eğer havayla çalışan arabalar yaygınlaşırsa, sanırız yakıt sorunu diye bir şey ortada kalmaz...

HAFTANIN TARİHİ

HAZIRLAYAN:
MÜMTAZ ARIKAN

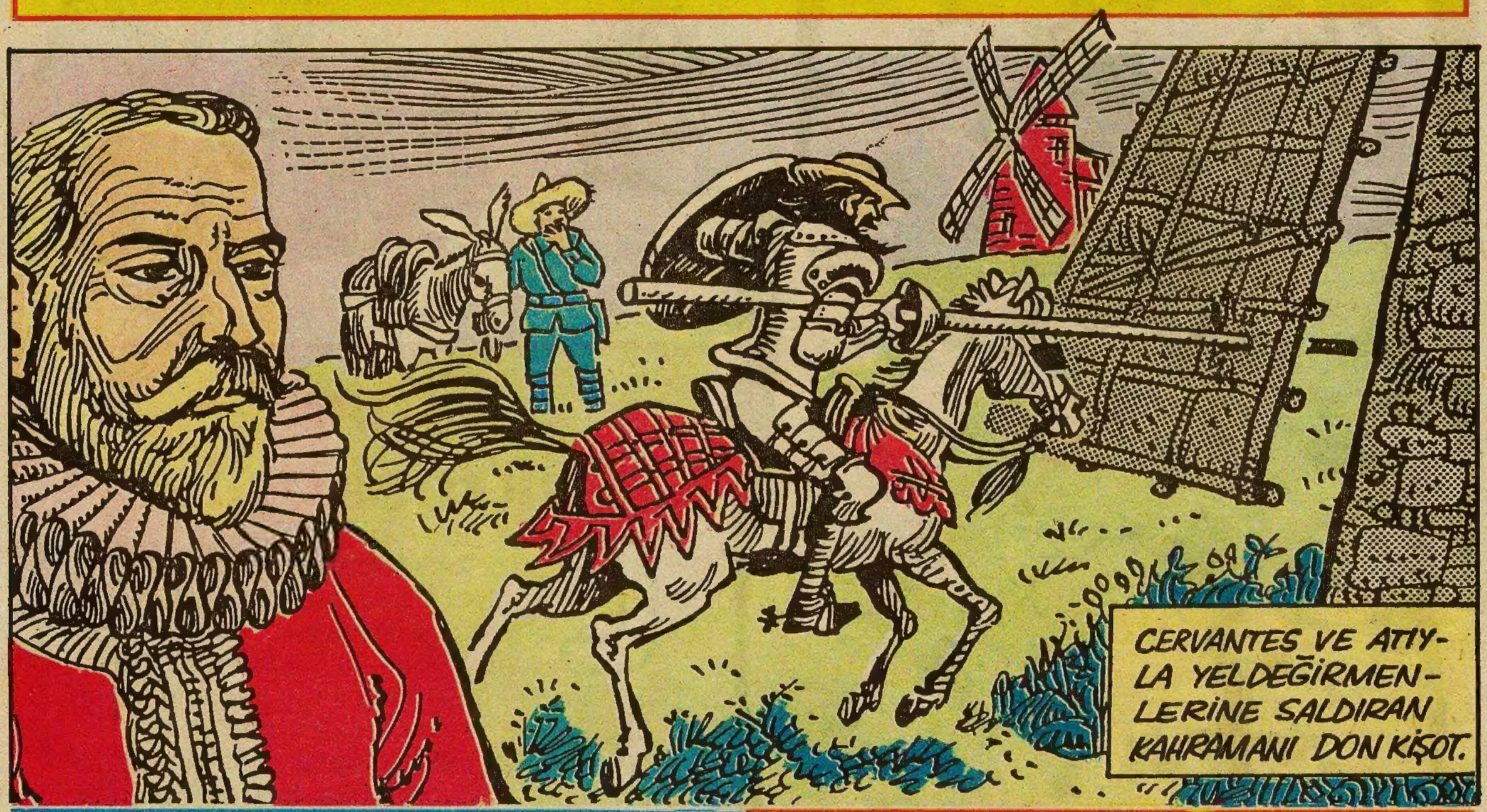

DON KİŞOT'UN YARATICISI

5 EKİM 1547'DE, İSPANYOL YAZARLARININ EN ÜNLÜSÜ MIGUEL DE CERVANTES (SERVANTES OKUNUR) DÜNYAYA GELDİ. OLDUKÇA SERÜVENLİ BİR YAŞANTI GEÇİREN CERVANTES, İNEBAHTI DENİZ SAVAŞI'NA DA KATILMIŞTI. BU SAVAŞTA, OSMANLILAR'A KARŞI ÇARPIŞIRKEN, SOL KOLU SAKATLANMIŞTI. DAHA SONRALARI AKDENİZ KORSANLARINA TUTSAK DÜŞÜP BEŞ YIL CEZAYİR'DE KALDI. YURDUNDA GEÇİRDİĞİ SON YILLARINDA BÜYÜK BİR ROMAN YAZDI : DON KİŞOT.. BU YAPITIYLA, DÜNYA EDEBİYATINA KİLİT TAŞLARINDAN BİRİNİ KAZANDIRMIŞTI.

KISA KISA..

* 6 EKİM 1923'TE, İSTANBUL DÜŞMANDAN KURTARILMIŞTI.
* 7 EKİM 1571'DE, HAÇLI DONANMASI İNEBAHTI'NDA OSMANLILARI YENDİ.
* 9 EKİM 1962 : BİR AFRİKA ÜLKESİ OLAN UGANDA BAĞIMSIZLIĞINI KAZANDI.
* 10 EKİM 1871'DE AFRİKA KÂŞİFLERİ LIVINGSTONE İLE STANLEY BULUŞTU.
* 11 EKİM 1922'DE, MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI İMZALANDI.

21 GÜNLÜK AÇLIK GREVİ

8 EKİM 1924'TE, BÜYÜK HİNTLİ LİDER GANDİ, 21 GÜN SÜRDÜRDÜĞÜ AÇLIK GREVİNE SON VERMİŞTİ. HİNDİSTAN'DAKİ İNGİLİZ SÖMÜRGE YÖNETİMİNE KARŞI, KENDİNE ÖZGÜ PASİF DİRENME TARZINI HAREKETE GEÇİREN GANDİ, ARALARINDA ANLAŞMAZLIK BULUNAN HİNDU VE MÜSLÜMAN GRUPLARI AYNI AMAÇTA BİRLEŞTİRMEK İÇİN, SÖZ KONUSU AÇLIK GREVİNİ YAPMIŞTI..

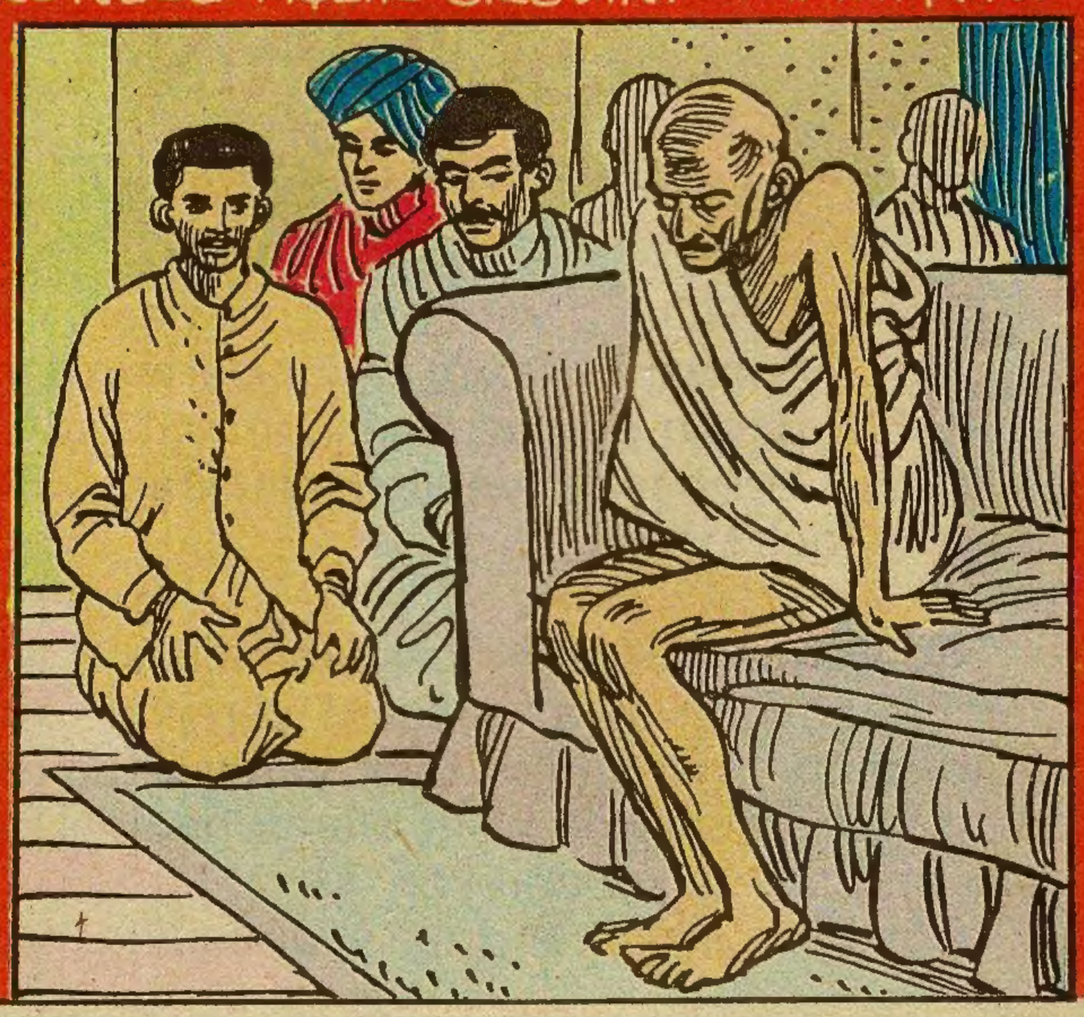

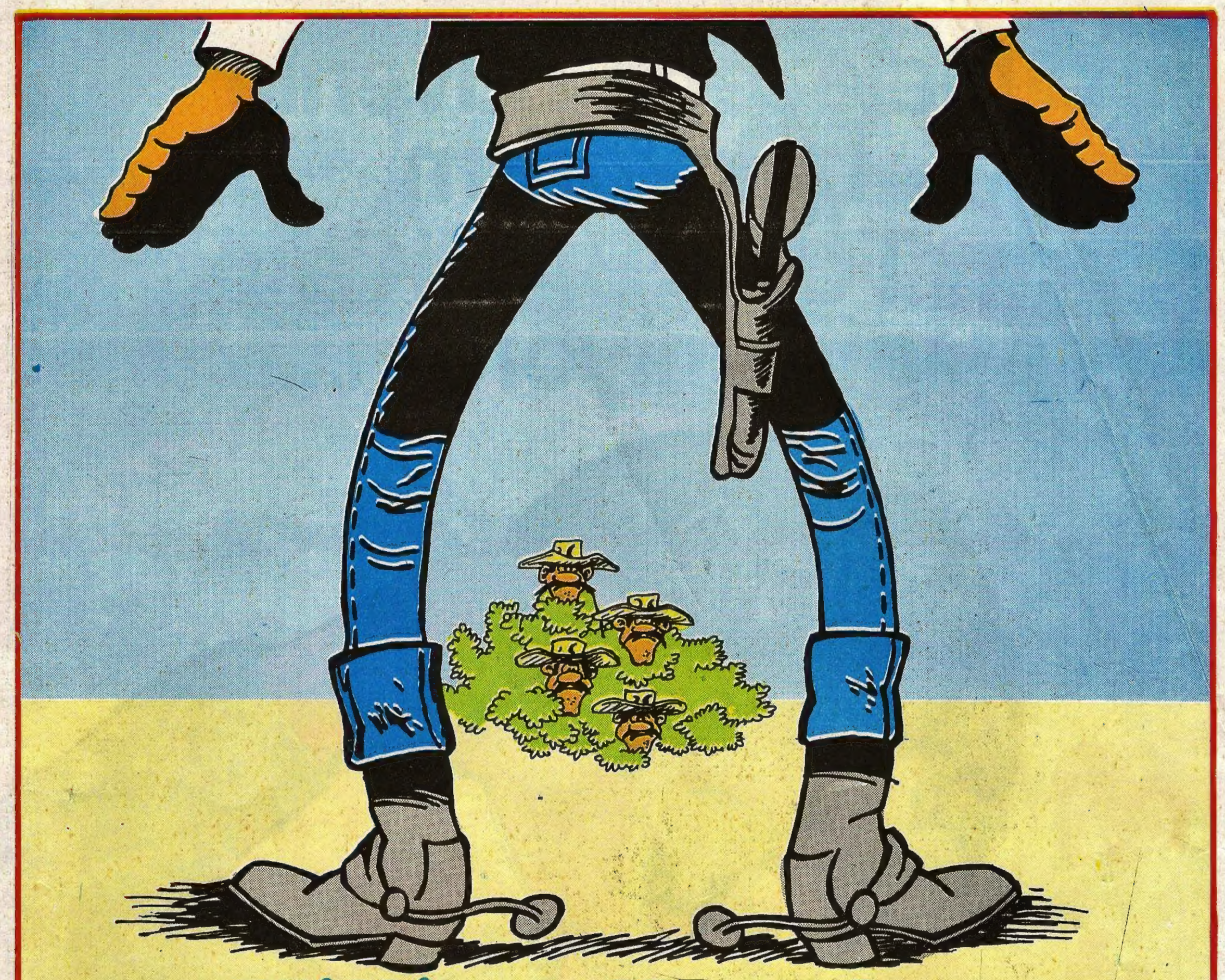

Milliyet Yayınları
RED KİT'in
Olağanüstü Serüvenlerini
Sunuyor:
Yeni Albüm:
CALAMITY JANE

Milliyet YAYINLARI
Prof Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu-İSTANBUL
Telefon: 520 83 94 - 528 42 67 - 526 83 86 - 528 55 76

Geleceğe güvenle bakıyorum TÜRKBANK'a güveniyorum...

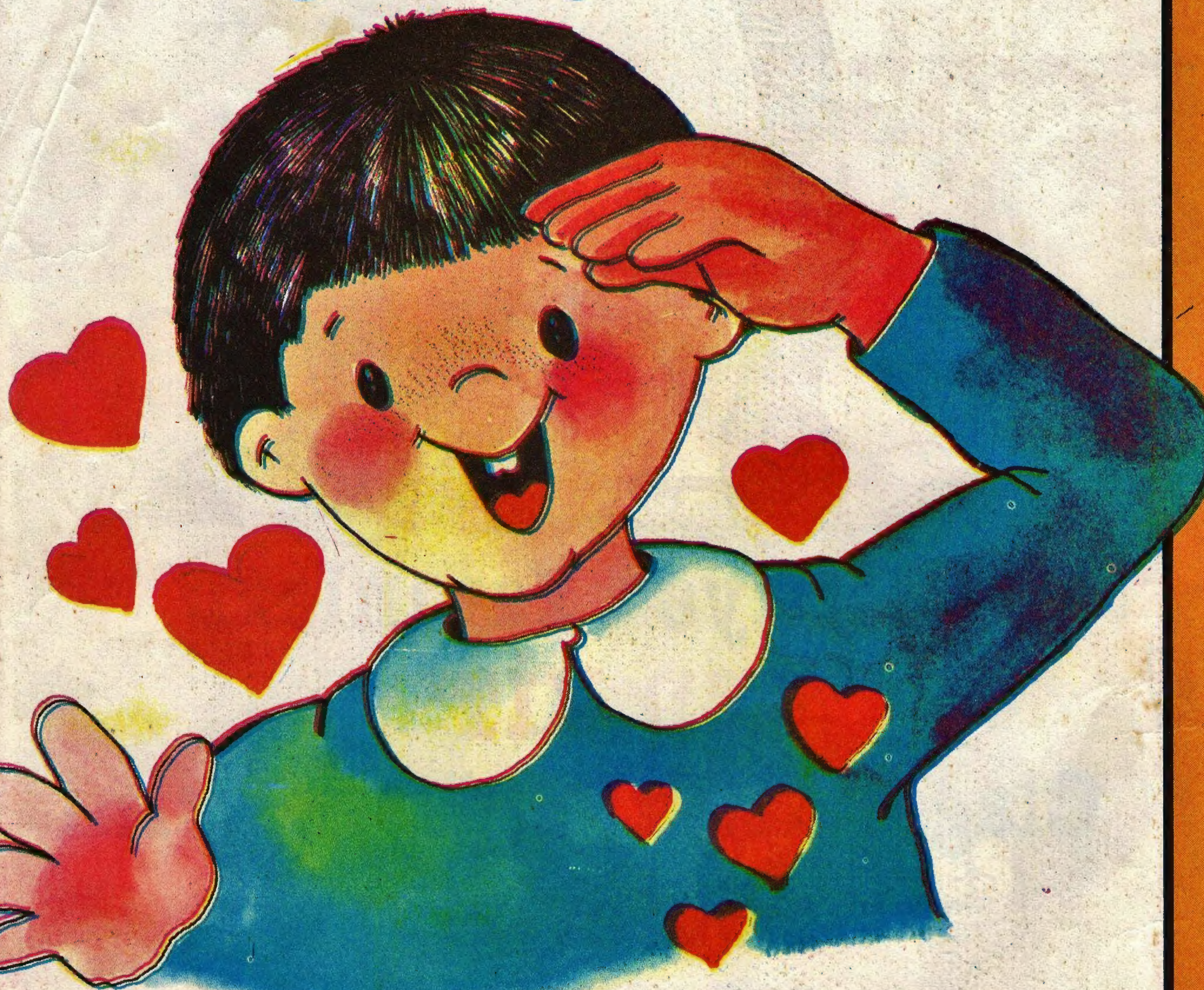

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK

"İKİNCİ ADRESİNİZ"